

1918 Landstorm III

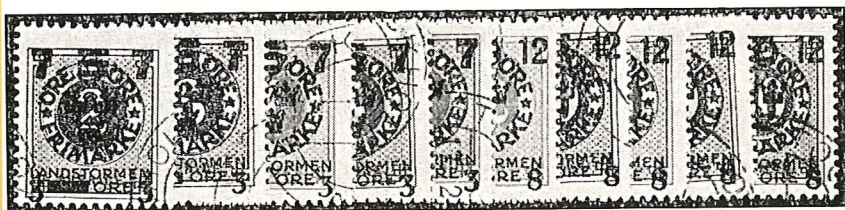
FRIMÄRKSHUSET AB

Mäster Samuelsgatan 3,
Stockholm C.

Telf. 11 05 99 11 41 50

Telegram «Frimärkskomp».

Postgiro 5 33 01.

1918 Landstorm III

Overtrykk på Landstormfrimerkene nr. 105–114.

126/35 komplett serie stemplet (10 verdier) (skr. 20,—).

1 serie skr. 14,90

3 —»— 43,35

10 —»— 139,00

Porto i tillegg for ordres under kr. 50,—.

Landstorm-merkene i nevneverdige kvantum kan antagelig ikke oppdrives i dag. Om man tar i betraktning at opplaget for denne utgave bare beløper seg til 230.000 serier er den årvisse prisstigning helt naturlig. Vi kan trekke en parallell ved å fortelle at vi for vel 25 år siden solgte denne serie for **65 øre** ved bestilling av minst 100 serier. Selv om den reduserte pengeverdien i dag og også rentene tas i betraktning kan man like fullt trygt slå fast at kjøperne den gang har gjort en god forretning.

FRIMÄRKSHUSET AB

Norsk Filatelistisk Tidsskrift

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktører:

F. C. MOLDENHAUER JR. (ansv.)

EIVIND EVENSEN

Postboks 49 . MINDE . BERGEN

Forretningsfører:

ODD GRAHM

Boks 875 Sentrum, Oslo 1.

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement Norge kr. 20,—.

Annual Subscription all Countries kr. 20,—.

Løssalg kr. 2,50 pr. nummer:

Annonsepriser . Advertising rates:

Forside	kr. 150,—
1/1 side	» 175,—
1/2 »	» 100,—
1/4 »	» 60,—
1/8 »	» 35,—
1/16 »	» 25,—

Ved innrykking 6 ganger gis 10% rabatt på ovennevnte priser.

Små-annonser:

kr. 2,— pr. linje, minstepris kr. 10,—. Bare forskuddsbetalte småannonser blir tatt inn.

Opplag: 2350 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med **ti nummer** om året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnummere.

Bestillinger på tidsskriftet, særtrykk, enkelte nummer samt korrespondanse angående annonser, **sendes forretningsføreren**

Forbundets postgironummer er: 69 268

Bankgironummer er: F 8299 B/179.

Korrespondanse angående tidsskriftets redaksjon og auk-sjonene sendes redaksjonen direkte.

Trykt hos Ed. B. Giertsen A/S, Bergen.

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretær Odd Graham, Postboks 875 Sentrum, Oslo 1.

President: Arnstein Berntsen, Oslo.

Visepresident: Leif Mürer, Moss.

Styremedl.: R. Breda Sørensen, Drammen. F. C. Svendsen, Bergen, S. Johnsen, Kristiansand S.

ARBEIDERNES FILATELISTKLUBB, boks 4240, Thorshov, Oslo 4,

Formann Leif Ullern, Sandakervn. 10 B, Oslo 4.

Bytteleder Gustav A. Karlsen, boks 4240, Oslo 4.

BERGENS FILATELIST-KLUBB, boks 846, Bergen.

Formann Eivind Evensen, Ø. Fredlundvei 1, Minde.

Bytteleder F. C. Svendsen, Magnus Barfotsgt. 4, Bergen.

DRAMMENS FILATELIST KLUBB, Drammen.

Formann E. Langerud, Betzy Kjeldsbergs vei 50, Drammen.

Bytteleder Søren Sjulsen, Postkontoret, Drammen.

EGERSUND FILATELISTKLUBB, Egersund.

Formann Otto Skåra, Gamleveien, Egersund.

Bytteleder Ernst M. Jacobsen Humlestadgt., Egersund.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB, postboks 171, Fredrikstad.

Formann Heiman Johansen, Fredrikstad Bryggeri A/S.

Bytteleder Aage Rettvin, Mads Haraldsonsgt. 10, Fredrikstad.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB, Grimstad.

Formann Jac. B. Paulsen, Spedalen.

Bytteleder Th. Steen Gundersen, Grimstad.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB, Hønefoss.

Formann Sigurd Brenden, Hønefoss.

Bytteleder Henry Kristiansen, Hønefoss.

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB, boks 9, Harstad.

Formann Arne Bergan, boks 9, Harstad.

Bytteleder Kristian Dreiem, Gullhauggt. 12, Harstad.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB, boks 301, Kristiansand S.

Formann Johnny E. Pedersen, Grågåsvæien 14, Vågsbygd.

Bytteleder Helge Hornes, Postkontoret, Kristiansand S.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB, Lillehammer.

Formann Jørgen Sorgendal, Reichweinsgate 26, Lillehammer.

Bytteleder Ivar Odden, Peer Gynts vei 18, Lillehammer.

MOSS FILATELISTKLUBB, Moss.

Formann Bjørn Schjolden, Skoleveien 7, Rygge.

Bytteleder Frank Røraas, Nordskogv. 22, Dyre, Moss.

NORSKE MOTIVFILATELISTER.

Formann Odd Graham, Nordterrassen 7, Jar.

Sekretær Reinert Rødland, Åsveien 8, Lysaker.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB, Notodden.

Formann og bytteleder Øystein Dragland, Oscar Nissensgt. 4,

Notodden.

OSLO FILATELISTKLUBB, boks, 298, Oslo 1.

Formann Per Wibe Due, Gulleråsvn. 33, Vettakollen, Oslo.

Bytteleder Kristen Hangeraa, Arnebråtv. 7, Smestad.

SKIEN FILATELISTKLUBB, Skien.

Formann Karsten Ramstad, Skogplassene, Skien.

Bytteleder Rolf Abrahamsen, Boks 218, Skien.

STAVANGER FILATELISTKLUBB, Ø. Stokka, Stavanger.

Formann Jacob Schawland, Ø. Stokka, Stavanger.

Bytteleder Erl Pedersen.

TROMS FILATELISTKLUBB, postboks 281, Tromsø.

Formann M. Stausbøll, postboks 281, Tromsø.

Bytteleder Kr. Wilhelmsen, Tromsø.

ØRSTA FILATELISTKLUBB, Ørsta.

Formann kunstmålar Karl Straume, Hovdebygda p. å.

Bytteleder kjøpmann Sigurd Sveen, Ørsta.

ÅLESUND FILATELISTKLUBB, Lihauggt. 2, Ålesund.

Formann Nikolai Helseth, Keiser Wilhelmsgt. 25, Ålesund.

Nr. 5 — MAI—JUNI 1965 — 24. årgang

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

Redaktører: F. C. MOLDENHAUER JR. (ansv.) og EIVIND EVENSEN

Norgeskatalogen nr. 63 plate I

Av H. Bugge

Det hersker ingen tvil om at dette merke er trykt fra samme plate som nr. 58, men hører merket til samme trykning som 63 plate II? Wirsching (NFT nr. 1/1964) har funnet merker som er avstemplet før 9/10 1895, og i mitt materiale finner jeg mange merker som er avstemplet i tiden januar til mars 1895 fra forskjellige steder i landet, Bergen, Dal Jbst., (Gr)imstad, Hurdal, Moss, Næs i Romerike, Rakkestad, (Sko)terud og Sæterstøen. Enten må merkets gruppering være feil eller katalogens dato.

I «Frimerke-Kontakt» har herr Soot-Ryen referert den såkalte «Schives Dagbog» og senere «Memorialen». Centraltrykkeriets 20 øres merker blev fremstillet i to trykningsperioder, de første 5,920,000 godkjente merker fra 29/11—21/12 1893. De neste 2,976,700 fra 21/11—21/12 1894. Det er da lite sannsynlig at man trengte to trykkplater til dette siste opplag.

Imidlertid viser «Memorialen» følgende for den første trykning:

Levert fra trykkeriet:		Lev. fra Frimerkeforv.	
3.000.000	29/11-93	2.950.000	16/12 1893
2.000.000	6/12-93	2.000.000	18/12 1893
1.007.700	13/12-93	970.000	1/1 1895!

Forbruket av 20 øres merker i årene 1894—1896 synes å være ca. 3 mill. årlig. Derfor tyder alt på at denne tredje levering er «63 plate I», grovtagget 13/12 1893 og tatt i bruk fra januar 1895. Trykkeriets neste merke er nr. 61 plate I, som leveres tre dager senere og er grovtagget.

Hvis disse betraktninger bli almindelig godtatt, bør fremtidig katalogisering bli slik:

Nr.	opplag	første utlevering
58 (a)	4.950.000	16/12 1893
58 (b)	970.000	1/1 1895 grovtagget
63	2.976.700	9/10 1895

Caspersen nevner at store deler av Centraltrykkeriets merker blev kassert, men det gjelder bare nr. 64 hvor hele 60 % av bruttoopplaget blev makulert. For de øvrige merker er makulaturen 4—6 %, hvilket synes å være normalt.

«Når verden går mig imot, og det lar den sjelden være når den har noen leilighet, har jeg alltid funnet mig vel å ta en fri-luftsvandring som demper for min smule bekymring og uro . . .» Og salig P. Chr. Asbjørnsen tok fiskestangen i hånden og vandret opp til oset ved Maridalsvannet. Nå har nok verden den samme tilbøyelighet idag som for snart 125 år siden, — den benytter enhver leilighet til å gå oss imot — det hjelper hverken med hus eller bil — kjøleskap eller vaskemaskin — planøkonomi eller pengerikeligheit.

Apropos pengerikeligheit — gad vite hvem som er plaget av det? Vi har truffet en masse mennesker som beklager og bekymrer seg over den store pengerikeligheiten, men vi har aldri truffet en kar som har kommet til oss og erkjent selv under fire øyne at han har for mange penger. Det er vel helst slikt at det er nesten som har for mange mens en selv etter egen oppfatning har for lite. Så verden går oss nok imot — den setter pinner i hjulene for oss — den river ned våre luftslott, og hadde dette blad vært et organ for sportsfiskere så ville vi så absolutt ha anbefalt Peder Christian Asbjørnsens medisin, men nå er dette et seriøst og alvorlig magasin for frimerkesamlere og derfor må vi finne andre botemidler, og det er vel en påstand som ikke lett lar seg motbeviser at hadde Asbjørnsen levd i våre dager så hadde han sikkert startet sin fortelling «Kvernsagn» med: Når verden går meg imot, og det lar den sjelden være når den har noen leilighet, har jeg alltid funnet mig vel ved å søke hen til mine frimerker, som demper for min smule bekymring og uro.

Ja, for det var omtrent samtidig med at Asbjørnsen drysset sine sagn og eventyr ut av sitt overflødighetshorn at Rowland Hill

Takk Rowland Hill

borte i England slet med å få postmyndighetene til å innse hvor store fordeler det var med slike forhåndsbetalte etiketter. Og han lyktes i sine bestrebelser, og i skriven-de stund, den 6. mai, men altså for 125 år siden, kom hans produkter på markedet. Det er vel umulig å tenke seg vårt moderne samfunn uten frimerker eller deres etterkommere i form av frankeringsmaskiner og lignende. Men minst like fantastisk som utviklingen har vært på det postale område har den vært på hobby siden. Det er millioner av samlere som kjøper og selger for millioner av kroner hvert eneste år. Nær-sagt hele samfunnet er gjennomsyret av filatelien — mange rister nok på hodet av oss gale mennesker som pusler med slike papirlapper, men se hvordan det lyser ut av deres øyne hvis de finner et brev fra sine foreldre eller besteforeldre og tror at nå har de gjort sitt livs store kupp. Eller legg merke til hvordan institusjoner og foreninger ligger flate etter å få et frimerke til en bestemt begivenhet. Falsk-neriaffæren i Bodø ble førstesidestoff i aviser over hele verden. Folk tenker i frimerker, spekulerer i frimerker, søker adspredelse og avkopling i frimerker.

Og just derfor vil vi sende en hjertelig takk til Mr. Rowland Hill fordi han gjennom frimerkene har gitt oss noe vi kan ty hen til når verden går oss imot — hva den sjelden lar være når den har noen leilighet. I slike stunder er det vi fristes til å fantasere over hva vi skulle finne på hvis vi ikke hadde frimerkene. Vi kunne så absolutt ikke følge Asbjørnsens råd om å dra på fisketur — vi har i den retning aldri drevet det lenger enn til litt matnyttig otring eller makkfiske etter vassaure. Nei det måtte nok bli noe annet — kortspill kanskje — en rask poker — litt gambling — bentfrem søke hen til flasken, eller muligens kaste oss over pronografiske blader eller hva verre er. Atter en gang hjertelig takk mr. Hill og gratulerer med dagen, og hvis noen av våre lesere skal til London i sommer så ta en tur bortom statuen av Rowland Hill og hils ham fra oss redaktører i NFT — hils ham og si at vi er så glade, så glade — uten hans innsats hadde vi kanskje ikke vært redaktører — ihvertfall ikke for det seriøse organ — Norsk Filatelistisk Tidskrift.

God sommer og god ferie.

Frimerkepressen går.

Norge.

4. juni, Norges Røde Kors 100 år, 60 øre mørk sepia og rød og 90 øre blågrå og rød. Motiv 60 øre norsk fjell-landskap etter gammel radering, 90 øre norsk kyst-landskap etter gammel xylografi. Format dobbel frimerkestørrelse, ark a 50, tagget 13. Arrangement og tekst Guttorm Guttormsgaard, gravør Henry Welde. Papir uten vannmerke fra Alvøens Papirfabrik, Ståltrykk fra Norges Banks seddeltrykkeri.

Danmark.

11. mai, nye verdier i bruksserien på grunn av takstforhøyelser 15. mai. Bølgelinjetype 25 øre grønn, kong Frederik IX ny type 40 øre brun, 50 øre rød og 80 øre blå.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 80 øre blå.

9. juni, 100 års dagen for komponisten Carl Nielsens fødsel, 50 øre rød.

Samtlige merker kommer både på alminnelig og fluoriserende papir.

Finnland.

26. april, 100 års dagen for kunstneren Akseli Gallen-Kalela's fødsel, 0,25 og 0,35 mk i flerfarget offset-trykk.

10. mai, tuberkulose-bekjempelsen, 0,15 + 0,03, 0,25 + 0,04 og 0,35 + 0,05. Motiv finske hundraser, henholdsvis finsk spisshund, karelsk bjørn-

hund og finsk støver. Opplag 500 000 av laveste verdi og 400 000 av de to andre.

15. mai, 100 års dagen for komponisten Jean Sibelius' fødsel, 0,25 og 0,35 mk. Opplag 2 mill. av begge merker.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 0,35, opplag 2 mill.

1. juni, ny bruksserieverdi, 0,30 mk grå løvetype.

Island.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, kr. 4,50 grønn og 7,50 blå.

23. juni, den nye islandske øya Surtsey, 1,50, 2 og kr. 3,50, flerfargetrykk.

Sverige.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 60 øre fiolett, 2- og 3-sidig tagget, 1,40 blågrå, 2-sidig tagget.

17. mai, nytt bruksmerke motiv posthorn 20 øre turkis og orange, 2-sidig tagget.

26. mai, nye automathefter, hvert pålydende kr. 1,—. Hvert hefte inneholder 2 x 10 øre blå, 2 x 15 øre grønn og 2 x 25 øre brun, trykket i hefteblokk. 2 kombinasjoner forekommer etter som blokken er heftet i øvre eller undre kant. Rekkefølgen fra festet blir altså enten 10 — 15 — 25 eller 25 — 15 — 10.

Ajman.

6. mai, 125 års jubileet for det første frimerke, 5, 10, 15, 25, 50 NP og 1, 3 og 5 R. Merkene gjengir forskjellige kjente førsteutgaver, såsom blå Mauritius, misjonærmerke fra Hawaii og dessuten er gjengitt på 4 av verdiene Stanley Gibbons første katalog og på de øvrige 3 verdier Stanley Gibbons nye Elizabethan-katalog. Ved katalogen innskriften «Centenary Exhibition London — 1965». (Forhåpentlig den eneste gang en frimerkekatalog blir gjengitt på et frimerke. - Red.)

Andorra. (fransk post).

19. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 0,60 F.
8. juni, Andorras hus i Paris, 0,25 F.

Antigua.

1. april, provisorisk utgave, 15 c på 12 c av bruksserien.

Australia.

24. mai, Winston Churchill minnesmerke, 5 d.
10. mai, internasjonale teleunion 100 år, 5 d.

Belgia.

26. april, blomsterutstillingen i Gand, de 3 merker vi meldte om i nummer 3/65 i verdiene 1, 2 og 3 F er utgitt i miniatyrark som selges til en pris av 20 F i tiden 26. april til 30. juni. Tillegget tilfaller palestinaflyktningene (UNRWA).

26. april frimerkets dag 3 F.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 2 F.

10. mai, 20 års jubileet for befrielsen av konsentrasjonsleirfangene 50 + 50 c, 1 F + 50 c, 3 F + 1,50, 8 F + 5 F.

Ceylon.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 2 c og 30 c.

Eire.

17. mai Internasjonale teleunion 100 år, 3 d og 8 d.

England.

10. juni, 700 årsjubileum for det første parlament, 6 d, Simon de Montfort'segl, dobbel frimerkestørrelse og 2/6 d, tegning fra 1647 av parlamentet, tredobbel frimerkestørrelse, begge med dronningens portrett.

I juli kommer 2 frimerker i anledning Frelsesarmeen, og i september 3 merker til minne om Battle of Britain.

Frankrike.

10. mai, 20 års jubileet for krigens slutt, 0,40 F.

19. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 0,60 F.

24. mai, 50 års jubileet for ordenen la Croix de Guerre, 0,40 F.

8. juni, katedralen i Bourges, 0,40 F.

8. juni, glassmaleri fra katedralen i Sens i anledning katedralens 800 års jubileum, 1 F.

Forenede Nasjoner.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 5 c og 11 c, flerfargetrykk.

Gambia.

17. mai, internasjonale teleunion 100 år, 1 d og 1/6 d.

Israel.

27. april, 17 års dagen for staten Israels proklamasjon, 37 agorot.

27. april 20 års jubileet for befrielsen av konsentrasjonsleirfangene 25 agorot, flerfargetrykk.

Jamaica.

17. mai, 50 år speiderpikebevegelse 3 d og 1/-.

Jugoslavia.

15. april, det 28. verdensmesterskap i bordtennis i Ljubljana, 50 og 150 dinar, flerfargetrykk.

2. mai, tvangstilleggsmerke for Røde Kors-ukene 2.—8. mai, 5 dinar.

10. mai, 20 års jubileet for frigjøringen, 25 d.

25. mai, blomsterserie, 25, 30, 40, 50, 150 og 200 dinar.

Kypros.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 15, 60 og 75 mills.

17. mai, Forenede Nasjoner 20 år, 50 og 100 mills.

Malaysia.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 2, 25 og 50 c.

Malawi.

1. juni, endret innskrift på bruksseriemerket i verdien 5/-. Det tidligere merke med innskrift «Monkey Bay, Lake Nyasa» blir satt ut av kurs 31. mai. Samme merke med innskrift «Monkey Bay — Lake Malawi» blir tatt i bruk 1. juni.

Nederland.

29. april, 150 års jubileet for opprettelsen av den militære William-orden 1 Gulden, grå.

17. mai Internasjonale teleunion 100 år, 20 c gråbrun og blå, og 40 c blå og brun.

1. juni, ny bruksverdi, 18 c grønnblå, portrett av dronning Wilhelmina.

1. juni, årets sommerveldedighets merker, gamle hollandske byer, 8 + 6, Veere, 10 + 6 Thorn, 18 + 14 Dordrecht, 20 + 10 Stavaren og 40 + 10, Medemblik.

Nederlandske Antiller.

17. mai Internasjonale teleunion 100 år, 10 c, lyseblå og mørkeblå.

Polen.

21. april, 20 årsdagen for den polsk-sovjetiske vennsapsavtale, 2 merker, hver pålydende 60 gr.

8. mai, 20 årsdagen for tilbakeføringen av de vestlige og nordlige områder, 60 gr.

9. mai, 20 årsdagen for seiren over nazistene, 60 gr.

September, blomsterserie, orkideer, 20, 30, 40, 50 og 60 g., 1,35, 4, 5,60 og 6,50 zl.

Portugal.

27. april, 900 års jubileet for erobringen av Coimbra fra maurerne, 1, 2,50 og 5 Esc.

17. mai, Internasjonale teleunion 100 år, 1, 3,50 og 6,50 Esc.

Sharjah.

26. april, internasjonale teleunion 100 år, en serie trekantete merker, 2 motiv for hver verdi, det ene viser den gammeldagse form for samband, det annet den moderne. Verdiene er: 1, 2, 3, 4, 5, 30, 40, 50, 75 NP og 1 RP. Verdiene 40 NP og 1 RP er også utgitt i miniatyrark.

28. april, Kennedy minnesmerker overtrykket med Sir Winston Churchill, 40, 60 og 100 NP.

KYPROS

Av Magnar Marcussen

Kypros, her forteller sagnet at Venus fødtes av havets skum tett ved Paphos. Her hørte en del av Olympias guder til og her er det gudegodt å være.

Det er levantinere som bor på øyen, $\frac{4}{5}$ sådanne og $\frac{1}{5}$ tyrkere eller av tyrkisk avstamning. Levantinere er vel nærmest en blandingsrase av alt folk som har vært i det nære Østen i de siste 3000 år. Kristendommen var til stede før Muhameds tid, men tyrkerne bragte denne med seg og forandret kirker og katedraler til moskeer når sådanne trengtes. Ellers var det religions-toleranse, og den greskkatolske kirke arbeidet fritt. I århundrenes løp ble kirker og klostre bygget — i dag står alle klostre mer eller mindre tomme.

Imidlertid, det er Kypros' posthistorie og frimerker som skal behandles.

Sveits.

1. juni, Pro Patria 1965, 5 + 5, P. Thediosius Florentini 1808—65, ståltrykk og 10 + 10, 20 + 10, 30 + 10 og 50 + 10, takmalerier fra St. Martins kirken i Zillis fra det 12. århundre.

1. juni, minnemerker, 150 årsdagen for kantone Wallis Neuenburgs og Genfs tilslutning til forbundsstaten, 20 c, kantonalvåpen. 100 årsdagen for Matterhorns bestigning 14/7 — 1865, 10 og 30 c, bilde av Matterhorn. Disse merker er utgitt spesielt for automobil-postkontorene.

Uganda, Kenya, & Tanzania.

17. mai, internasjonale teleunion 100 år, 30 og 50 c, 1,30 og 2,50 Sh.

U.S.A.

26. juni, det internasjonale samarbeids år, 5 c.
17. juli, 700 årsdagen for Dante Alighieris fødsel, 5 c.

28. august, 400 års jubileet for de første europeiske kolonister, spanjernes bosettelse i Florida, 5 c.

17. september, maleri av John S. Copley, 5 c.
6. oktober, Internasjonale teleunion 100 år, 11 c.

Østerrike.

27. april, 20 års gjenoppbygning, 1,80 S, rød-fiolett.

10. mai, Universitetet i Wien 600 år, 3 S, rød og gull.

17. mai, Internationale teleunion 100 år, 3 S, blå.

17. mai, «Die Kunst der Donauschule» 1,80 S, blåsvart.

26. mai, 175 årsdagen for Ferdinand Raimunds fødsel, 3 S mørk rødlig-brun.

4. juni, Wipa 1965, brevets utvikling, 1,50 + 0,40, 1,80 + 0,50, 2,20 + 6,60, 3 + 0,80, 4 + 1 og 5 + 1,20 S. Opplag 1,8 mill. serier, noen av de lavere verdier dog i høyere opplagstall.

Landets posthistorie kan en si er gammel dersom en regner med forretningshuser, konsulater og skipsagenter. De første går tilbake til det 15. århundrede. Men disse gamle brever som ennå kan fåes på posthistoriske auksjoner, var uten poststemplar, men enkelte har det private segl tydelig bevart. Den første dampskipslinje som brukte merker var The Asia Minor Steamship Company som seilte mellom Kypros og Lille-Asia's fastland. Disse merker utkom i 1868, 1 og 2 piastres — sort på grønt papir er kjent i flere eksemplarer, men meget sjeldne. Lloyd Damp and Navigation Compagnie hadde ett kontor i Laranaca og samarbeidet med det østerrikske konsulat, som var opprettet der i 1845. Håndstemplar finnes fra 1863. Konsulatene for Østerrike, Grekenland og England brukte sine egne frimerker med sine respektive stemplar.

Det synes nærliggende at Tyrkias frimerker ble brukt, men så er ikke tilfelle. Kypros hadde intet postverk, hverken alminnelige tyrkisk eller lokalt. Derfor hadde de engelske myndigheter ordre om straks å bygge opp en posttjeneste. Nicosia var hovedstaden, men det første postkontor ble anlagt i Laranaca den 27. juli 1878. Kypros' engelske myndigheter, d. e. Kypros' høykommisær Sir Garnet Wolseley, forlangte frimerker straks, men London svarte kjølig «British postage stamps are used at all places in which the Post are under control of this Department».

Senere på året (1878) ble følgende postkontorer åpnet: Nicosia, Kyrenia, Famagusta, Limasol og Paphos. Tross høykommisærens iver ble innlandsposten ikke benyttet av befolkningen. Postkontorenes betjening var soldater som delte arbeidet med translatørene. Følgende engelske frimerker var benyttet på Kypros fra juli 1878 til 31. mars 1881:

Half penny: S. G. nr. 48, plate nr. 1, 11, 12, 13, 14, 15, 19 og 20.

One penny: S. G. nr. 43, plate nr. 81, 95, 102, 105, 115, 118, 123, 145, 146, 1668, 170, 171, 174, 176, 177, 179, 183, 184, 187, 188, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 220, 221, 222 og 225.

Three halfpence: S. G. nr. 52, plate nr. 3.

Two pence: S. G. nr. 46, plate nr. 13, 14 og 15.

Twopence halfpenny lilla: S. G. nr. 141, plate nr. 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16 og 17.

Twopence halfpenny blå: S. G. nr. 142, plate nr. 17, 19 og 20.

Four pence: S. G. nr. 153, plate nr. 15 og 16.

Six pence: S. G. nr. 147, plate nr. 15 og 16.

Eight pence: S. G. nr. 156, plate nr. 1.

One shilling: S. G. nr. 150, plate nr. 12 og 13.

Etter 31 mars 1881 var frimerkene overtrykt «Cyprus». Likevel er det flere engelske frimerker av senere trykk brukt uten overtrykk. Disse må være tilfeldig i private eie — ikke kjøpt på postkontorene. Portoen var som i England.

Etter overenskomst mellom Tyrkia og England ble Kypros overtatt som britisk koloni den 12. juli 1878. Russerne hadde slått Tyrkia og i januar 1878 var det blitt våpenhvile, men russernes fredsbedingungen var utenkelig fordringsfulle og strenge. Imidlertid reddet Krimfreden's betingelser tyrkerne for det verste. En av Krimfredens betingelser var at de makter som hadde underskrevet Krimfreden — de skulle godkjenne alle senere overenskomster mellom Russland og Tyrkia. England ville nok beskytte sine Suez-interesser, og fikk gjennom diplomatiet i Konstantinopel en hurtig overdragelse av Kypros mot å yde militær hjelp til Tyrkia når nødvendig og underforstått hjelp med den russisk—tyrkiske fred som ble avsluttet i Berlin juli 1878 m. m.

Mynt. Ved den engelske overtakelse var det tre forskjellige piastres i omløp — papir, kopper og nikkel piastres. Disse forsvant snart da der kom engelsk mynt «English copper piastres», hvorav det høyeste var på 1 shilling. De engelske militære som kom, brakte med seg store partier seks-pencestykker og større sølvmynter. De tyrkiske piastres ble hurtigst mulig samlet opp og sendt til Tyrkia. Nu ble ved siden av den engelske kopper piastres også myntet halve og en kvart piastres, resp. 20 og 10 paras.

For å bringe posten frem, ble soldater — tyrkiske og engelske — benyttet, unntagen hovedruten Nicosia—Laranaca, hvor det straks ble opprettet en overenskomst med en Monsieur Caillard. Senere ble kontrakter opprettet for forskjellige ruter både til lands og til vanns. I 1886 ble den første circular rural post service opprettet. Det var postbud til fots eller til hest som avgikk fra Famagusta tirsdag middag til en rekke steder i nordostspissen — tilbake til Famagusta lørdag middag. Senere ble flere ruter opprettet. I disse første årtier ble posten lite brukt av øyas befolkning.

Kypros hadde kun en ca. 35 km vei anlagt av tyrkiske ingeniører i 1862, ellers var det bare stier med en eller annen gammel bro. Øyen hadde ikke en vogn, kun oksekjerrer. Etter at veien Nicosia—Laranaca var ferdig, importertes der en kjørebuss fra Beirut.

Overtrykk med «Cyprus» var ferdig i september 1879, men ble av en eller annen grunn ikke tatt i bruk før 1. april 1880. Kypros

mottok da av overtrykte frimerker: $\frac{1}{2}$ d 68.640, 1 d 338.800, $2\frac{1}{2}$ d 319.584, 4 d 13.440, 6 d 3.360 og $1/-$ 2.880.

1. juli 1881 kom Half-Penny eller Halfpenny overtrykket. Forbruket av halfpenny frimerker ble større enn ventet. Uten å rapportere noe til G.P.O., London, lot postverket en del 1 d frimerker overtrykke i regjeringens trykkeri i Nicosia. Der er tre overtrykk — 18—19 mm. 16—16½ mm og 13 mm.

Samtidig kom overtrykket «30 Paras». Det er 6 typer i 6 vartikale rekker.

I 1882 kom « $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ » overtrykk på C. C. Wm. Der er 3 forskjellige: 7—7½ x 13—13½, 12 mm x 8½ mm fra hinannen og 12 mm og 6—7 mm fra hinannen. Videre kom i 1882 «30 para» på Victoria 1 penny.

Fra 1882—86 ble på Crown C. A. Wm nye « $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ » overtrykk foretatt i tre forskjellige størrelser.

1881. Dronning Victorias bilder Die I Crown C. C. Wm. $\frac{1}{2}$ p 199.800, 1 p 101.340, 2 p 180.840, 4 p 10.800, 6 p 5.760.

1882. Die I Crown C. A. Wm.

1886. Die II Crown C. A. Wm. $\frac{1}{2}$ p 2.840:040, 30 paras 187.920, 1 p 323.460, 2 p 802.860, 4 p 79.200, 6 p 48.240, 12 p 19.000.

1894—96. Tofarvet Victoria Crown C. A. Wm. Trykt av 9 p 2.400, 18 p 3.600 og 45 p 2.400.

Mr. Castle nevner i sin bok om Kypros en ting som ikke har med Kypros eller øyens frimerker å gjøre, men som jeg likevel tar med.

4. januar 1879 landet Sir Samuel White Baker and Lady Baker i Larnaca's havn Scala. Samtidig ble en sigøynerkaravane—vogn landsatt (den var utrustet for en tur rundt Kypros) under oppsikt av Mr. Z. Z. Williamson. Under navnet Zakarias Vaileios Zakaroff hadde Mr. Z. X. Williamson sett det innvendige av mere enn ett av Europas fengsler. Han var da i Kypros «for å rense sin biografi fra flere år av sitt liv» og senere, som Sir Basil Zakaroff, overøst med ordener av alle slags, direktør i våpenindustri, i olje, eier av Casino i Monte Carlo ble han kjent som «manden bak kulissene» og «Europas mystiske mand» før, under og etter den første verdenskrig.

Jubiléums-serien 1878—1928.

Utgaven var trykket hos Bradbury, Wilkinson & Co. på vannmerkepapir «Script CA» - perf. 12, i ark på 60, utkom 1. februar 1928 — ut av kurs 31. januar 1929. Motivene var valgt for å vekke utenverdenens oppmerksomhet om hvilke gamle minner øyen eier.

$\frac{3}{4}$ Piaster sølvmynt fra det 6. århundrede før Kristus, myntet i kongeriket Amathus eller Limasol som var hovedstaden i det ene av Kypros'

ni kongedømmer. Limasol lå 10 km n. o. av nuværende Limasol. Mynten ble funnet i de gamle byrester. Limasol var fødestedet til S. A. John av Almoner (født 609 e. Kristus) og var skytspatron for den hellige St. John av Jerusalems orden. Vår Sigurd Jorsalfarer m. fl. i hans følge tilhørte denne orden.

1 *piastre*: Byste av filosofen Zeno av Kiteion hvis navn er satt i forbindelse med den stoiske skole, født omkring 330 f. Kr. Følgende vers utkom etter frimerket:

When Zeno went from Citium
The way of life to seek
And in the painted collonade
Thought wisdom to the Greek.
His thoughts were found in Attic shool,
His words in Roman camp,
But now his only relic is
A one — *piastre* stamp.

1½ *piastres*. Et kart av Kypros fra middelalderen.

2½ *piastres*. Oppdagelsen av apostelen Barnabas legeme av erkebiskop Anthonius. Billedet er fra et fresco maleri fra det 18. århundrede i St. John's ortodokse katedral i Nicosia. Det var i de dager da kirken på Kypros var under press for å komme under Antiokia, men da viste apostelen Barnabas seg i et syn til erkebiskopen og insisterte på at denne strid måtte legges frem for Keiseren i Konstantinopel. (Zina 474—491). Samtidig opplyste han om hvor hans grav var. Følgende morgen drog erkebiskopen med prester og folk til det åpenbarte gravsted. Etter bønn og formler ble en hule funnet hvor de fant en kiste som inneholdt helgenens rester med en avskrift av Matheus evangelium i Barnabas' egen håndskrift på brystet:

4 *piastres*: Et kloster fra det 14. århundrede, Santa Maria's av Episcopia abbedi. Opprinnelig var det fra 1120, bygget av erkebiskopen av Magdeburg. Det var flere klostre i nærheten.

6 *piastres*: «Hala Sultan Tekke» eller «Tekke av Umm Haram». En forhistorisk bygning under hvilken en tyrkisk dronning, hustru av kong Husayen av Hedjas er begravet. Hun var araber, en slektning av Muhamed. Under et besøk på Kypros i 694 falt hun av hesten, døde og ble begravet i «Hala Sutan Tekke».

18 *piastres*: En gjengivelse av Rikard Løvehjertes statue som står foran House of Lords, London. Rikard erobret Kypros i 1191 og var der et halvt år. Det var Englands første kontakt med øyen.

45 *piastres*: Ayia Sofiya Moské (tidligere St. Nicolas katedral i gamle Famagusta.) En storslått gotisk bygning som ble påbegynt som en beskjeden etterligning av Rheims Katedralen. Det

ble til moske i 1571 og ødelagt av jordskjelv i 1735.

Poststempler: De tidlige postkontorer fikk hvert sitt nummerstempel.

Engelske — Poststempler i bruk 1878—79.

- Nr. 942 — Larnaca.
- » 969 — Nicosia.
- » 974 — Kyrenia.
- » 975 — Limasol.
- » 981 — Paphos.
- » 982 — Famagusta.
- » 998 — Polymedia.
- » D 47 — Polemidhia leir.
- » D 48 — Hærens hovedkvarter.

Det er mange verdier med disse stempler som er meget sjeldne.

De senere stempler er av mindre interesse, inn-til en kommer til de senere års mindre postkontoreres stempler, som kan være vanskelig å få fatt i.

Finsk håndbok

Sverige og Norge legger siste hånd på sine håndbøker og i disse dager legger finnene første hånd på sin. Mens vi her i landet har hatt håndbøker både i 1914 og 1924 før den nå siste utgaven så har finnene ingenting å vise til i så henseende Helt riktig er ikke dette for Finnland kom jo med i Kohl, og der står mye gode å lese, men mye vann er rent i Bottenviken siden Kohl bragte siste nytt om finsk filateli, og tiden er forlenget moden til en virkelig førsteklases håndbok. I tidens løp er det kommet flere supplements til Kohl både fra Helsingfors Frimærksamlare Förening i deres jubileumsbøker og fra Frimærkssamlare föreningen i Finland og flere andre. Finlands Filatelistförbund har videre gitt ut sin katalog SP, men det er for det første en katalog om enn en meget utvidet og meget god sådan og ingen håndbok, og dessuten er det nå gått mange år siden siste utgave kom. Utenom dette er det et par kataloger utgitt av handlere.

Men i 1967 kommer altså en splitter ny håndbok. Hovedredaktør for verket er D.A. Dromberg redaktør for Finlands Filatelistförbunds organ Philatelia Fennica. Herr Dromberg er jo velkjent i våre spalter, og til høsten skal vi bringe et portrett av ham. Her skal vi bare innskrenke oss til å ønske ham lykke til med arbeidet, og på vegne av oss alle i Norden som elsker Finland og finsk filateli — vennligst la oss få den på begge språk — finsk og svensk eller eventuelt på tysk. Vær så snill ! — ikke på finsk alene.

E.

FIP's Motivkommisjon (Commission Thematique de la FIP) meddeler:

I samsvar med overenskomsten mellom FIP og FIPCO har FIP's Motivkommisjon opptatt sitt arbeide. Kommisjonens Byrå trådte sammen til sitt første møte i Luxembourg 17—18. oktober 1964 hvorunder kommisjonens oppgaver og sammensetning ble fastlagt. Byråets sammensetning og kommisjonens arbeidsordning er approbert av FIP-Byrådet 5/3 resp. 24/1 1965.

Blant kommisjonens mange oppgaver er overveielse og løsning av alle tekniske problemer som de tallrike tilhengere av motivfilatelien blir stillet overfor. Kommisjonen har på ingen måte til hensikt å foreskrive samlerne denne eller hin måte å samle på, — enhver fornuftig gjennomtenkt samleform fortjener respekt. Oppgaven går her mere ut på å gi de samlere som vil delta i konkurranser kjennskap til de regler som gjelder for bedømmelsen av samlingene ved nasjonale og internasjonale utstillinger. — Kommisjonen vil videre øke kjennskapet til FIP's motivgrupper, som fortsetter det arbeid FIPCO's «Arbeitsgemeinschaften» var betrodd. Motivgruppene står til samlernes tjeneste.

FIP's Motivkommisjon består av Byrådet (det utøvende organ), den Rådgivende komite (Comite Consultatif) og Det Internasjonale Råd (Conseil International) med denne sammensetning:

Byrådet President: R. Van der Auwera, Belgia.
Stedfortredende President: P. Th. Van der Heijden, Nederland.
Visepresident: Maria Groer, Polen
Odd Graham, Norge.
Sekretærer: Heinrich Walz, DBR
Marc Dhotel, Frankrike.
Leder av FIP's motivgrupper: Ernst Schlunegger, Sveits.

Den Rådgivende komite har 10 medlemmer:

Baeker (DBR), Cronsjö (Sverige), De Troyer (Belgia), Di Gaudio (Argentina), Fromaigeat (Frankrike), Heischling (Luxembourg), Jespers (Nederland), Nevi (Ungarn), Portmann (Sveits) og Slouka (Tsjekkoslovakia).

Det Internasjonale Råd består av ett medlem fra hvert av de landsforbund som er tilsluttet FIP, oppnevnt av de respektive forbund.

Byrådet arbeider f.t. med forbedringer av det internasjonale utstillingsreglement vedr. motivsamlinger, motivgruppene er under reorganisering og utvidelse. Regelmessige informasjoner vil fra kommisjonens sekretariat bli sendt alle forbund tilsluttet FIP. Forøvrig gir kommisjonens

sekretærer samt medlemmer i de resp. land alle de opplysninger som måtte ønskes.

Internasjonalt motivsamlermøte i Wien.

FIP's Motivkommisjon foranstalter innen Wipa's rammeprogram et internasjonalt motivsamlermøte i Wien mandag 7. juni (2. pinsedag) kl. 1430—1730. Detaljert program vil bli meddelt senere, i hovedtrekk blir det en kort beretning om kommisjonens virksomhet, fem korte motivforedrag (delvis med lysbilleder), samt en spørretime. Alle motivsamlere som i anledning av WIPA 1965 oppholder seg i Wien kan delta i møtet.

Plenarmøte i FIP's Motivkommisjon.

Kommisjonens første plenarmøte avholdes i Wien 7. juni kl. 20. Møtet inngår som et ledd i Wipa-foranstaltningene.

FIP'S KOMMISSJON FOR SKADELIGE OG UØNSKEDE FRIMERKEUTGAVER MEDDELER:

1. Uttagete merker fra den bulgarske nasjonale utstilling.

De frimerker som ble utgitt i anledning av den bulgarske nasjonale frimerkeutstilling i Sofia, oktober 1964, ble også utgitt i 1000 uttagete ark. Disse merker var ikke tilsalg hos postverket, men ble gitt deltakere m.fl. som erindring. Merkene er ikke regulære utgaver og har ingen frankaturgyldighet.

2. Overtrykk på chilenske frimerker.

I Europa omsettes chilenske blokker som bærer overtrykk som «Para que Chile compita en Tokyo», «Homenache a los sportistas Chilenos» og «Homenache a los Estados Unidos». Disse påtrykk er hverken fremstilt eller approbert av det chilenske postverk, og er rene private spekulasjonsutgaver.

3. Den tyske Forbundsrepublikks Europamerker 1964

utbys på markedet med gjennomhulling «Tokyo 1964». Merker med denne gjennomhulling er utelukket fra FIP-utstillinger. Gjennomhullingen er en privat spekulasjon.

4. Kennedy-blokk fra Cypren.

Cypren utga nylig en Kennedy-blokk med tre frimerker hvis samlede pålydende er 150 m. Blokken selges fra postkontorene for 250 m, altså med et tillegg av 75% av nominalverdien. Blokken er utelukket fra FIP-utstillinger.

5. Blokker fra Monaco.

I handelen forekommer s.k. Monaco-blokker. Dette er s.k. «ministerblokker» uten noensomhelst frankaturgyldighet.

The Royal Philatelic Collection

Av Sir John Wilson, Bart., K. C. V. O.

Forts. fra nr. 2 1965.

Ved kongens død i 1937 besto den kongelige samling av 325 spesiallagete album i vanlig format. Disse er bundet i rødt marokkansk geite-skin, og på ryggen er trykket i gull ordet «Stamps» og nummeret på hvert bind. I tillegg er kongens personlige våpenskjold preget i gull på for og baksiden av permene. Hvert album oppbevares i et etui som også har det kongelige våpen preget på for- og baksiden. Samlingen består dessuten av tre større album i samme utførelse, disse er spesielt beregnet for helark, rekonstruksjon av større frimerkeark, og i et enkelt tilfelle finner man også frimerketegninger som var for store til å rommes i de vanlige album. I tillegg finnes der også noen gave-album hvor frimerkene ikke er blitt fjernet. Samlingen kalles «Den Røde Samling» og til samlingen hører også en innholdsfortegnelse, idet det ikke ville være mulig å huske innholdet av hvert enkelt album.

To spørsmål reises stadig i forbindelse med samlingene, særlig av folk som ikke har den ringeste kjennskap til frimerkesamling, det første er hvor mange frimerker der finnes i Den Røde Samling, det annet, hvor meget er samlingen verd. Der finnes ikke noe svar til disse spørsmål, for ingen frimerkesamler vil kaste bort sin tid med å telle alle sine frimerker, og der finnes absolutt intet menneske som kan verdsette denne samlingen. Det er selvsagt mulig å verdsette merker som dukker opp på markedet mere eller mindre sjelden, men for materiell som aldri har vært omsatt på noe marked er dette umulig. Den kongelige samling inneholder større mengder slikt materiell enn noen annen samling. Det ville være meget vanskelig å anslå hvilken pris et unikt sett prøvetrykk ville kunne oppnå på markedet, og når man så husker på at slike sett finnes i nær sagt annet hvert bind vil man innse at oppgaven å verdsette samlingen er umulig.

Moderne undersøkelser frembringer stadig nye filatelistiske oppdagelser, men det er meget lite sannsynlig at særlig mange av bindene i Den Røde Samling vil måtte monteres om igjen. De store samlinger fra India og Victoria er vel de eneste som trenger noe særlig omarbeidelse.

Om samlingene i sin almindelighet.

Hvert eneste år måtte kongens filatelistiske rådgivere merke med blyant i Den røde Stanley Gibbons (Part I). Et tegn betød at et merke manglet helt i den kongelige samling, et annet tegn at merket var ønsket i ubrukt fireblokk når man kunne finne eller komme over en slik. Det ga kongen meget stor glede å kunne viske ut disse tegn etter hvert som han klarte å skaffe seg merkene, han betraktet disse tegn som skjemmende for sin katalog!

Det er bemerkelsesverdig hvor sjelden man finner i noen av katalogene at et objekt forekommer med alle tre tegn.

I tillegg til blyantmerkingen av katalogen — som altså på sett og vis gjorde tjeneste som mankoliste — måtte Bacon også gå gjennom katalogen og korrigere denne. Hvert eneste år

ble en del varianter strøket ut med penn og blekk. Hvor omsorgsfull en katalog-redaktør enn kan være er det ikke til å unngå at enkelte diskuterbare merker kan komme med i katalogen. En eller annen velkjent spesialsamler kan skrive til redaktøren og fortelle at han har en eller annen variant som han mener bør være med i katalogen, men som for øyeblikket ikke er tatt med. Avhengig av innsenderens bakgrunn vil så redaktøren bruke sin dømmekraft for å avgjøre om varianten skal taes med i fremtidige utgaver av katalogen.

Såvel kongen som Bacon mislikte i meget høy grad ethvert diskuterbart merke. Et feiltrykk i en tofarget utgave er selvsagt av stor interesse dersom rammen eller midtstykke forekommer omvendt, i særdeleshet dersom et slikt feiltrykk har sloppet gjennom trykkeriets kontroll og blitt solgt på et eller annet postkontor. Varianten vekker samleres oppmerksomhet i meget stor utstrekning, og blir vanligvis høyt verdsatt, vesentlig fordi trykkeriene meget sjelden gjør noen feil. Men skylder en slik variant sin tilblivelse at en eller annen har klart å overtale trykkeriet til å lage et ark eller to med omvendt midtstykke eller ramme, er ikke dette feiltrykk i det hele tatt, og de burde bannlyses fra alle samlinger som rene spekulasjonsobjekter, og som i høyeste grad skadelige for samlerens interesser. Av denne grunn bannlyste Bacon alle de omvendte midtstykker fra New Zealands forvaltningsområder, Aitutaki, Niue og Penrhyn Island, såvel som tre liknende varianter fra Cook Islands — og alle disse ble grundig strøket i kongens katalog. Bacon kan ha vært overkritisk på dette område, men i mange tilfeller hadde han absolutt rett. Han var også meget streng når det gjaldt de såkalte feiltrykk fra okkupasjonsutgavene fra krigen 1914/18, men her hadde han sikre opplysninger om at disse feiltrykk virkelig var laget for private spekulasjonsformål. I fortegnelsen over den kongelige samling er det gjort bemerkninger under de forskjellige land hvor varianter er blitt oversett, ignorert eller forkastet. Man må imidlertid ha for øye at slike forkastninger er helt og holdent et uttrykk for kongens eller Bacons personlige oppfatninger av disse, og det kan meget vel tenkes at mere fyldestgjørende opplysninger om noen av disse varianter ville ha befridd disse for tvilen som hadde festet seg.

Strykingen av en variant i katalogen kunne ha mange årsaker. Kongen og Bacon kunne være overbeviste om at en variant ikke forekom annet enn som forfalskning (f. eks. Bermuda Three Pence på 1 d, med P. & R. av samme type) eller at varianten var resultat av ren spekulasjon. Det kunne og være at de ikke fant den verdig til å bli inkludert i samlingene fordi varianten enten var ubetydelig, umulig å garantere ekte, eller umulig å verdsette (f. eks. Bechuanaland 1888, 6 d i blått på 6 d fiolett og sort).

Varianter ble imidlertid ikke strøket i katalogen bare fordi disse var å betrakte som «ikke utgitte». Den utaggete lilla nyanse av St. Lucia 6 d 1864 f. eks. er merket som manglende, skjönt ingen av de katalogiserte varianter fra St. Lucia har vært offisielt utgitte.

Man vil selvsagt finne mange tilfeller av in-konsekvens. Over en årrekke ble det katalogisert fire varianter av de provisoriske Bulaway overtrykk på Rhodesia-merker fra april 1896, hver av variantene hadde en bokstav i overtrykket omvendt. Samlingen inneholder tre av disse «feiltrykk», men etter at disse var anskaffet ble det offentliggjort en meget autorativ artikkel i The London Philatelist. Artikkelen slår fast at disse varianter ble laget med hensikt for å «gledesamlerne», og at disse varianter var i høyeste grad spekulasjonsbetonte. Variantene ble ikke strøket i kongens katalog, men det ble heller aldri senere gjort noe som helst forsøk på å skaffe det manglende eksemplar.

Det er pussig å måtte bemerke om samlere i sin alminnelighet, og deres innstilling at artikkelen ikke hadde noen som helst innflytelse på etterspørselen etter disse varianter, og heller ikke på verdsettelsen av disse. Mange samlere insisterer kritikkkløst på å ville ha i sin samling alle merker som finnes oppført i en katalog.

Kongen var begeistret for fireblokker.

De aller fleste samlere har sine særlige forkjærligheter. Den kongelige samling viser at eierens største og første lidenskap var for ubrukte fireblokker hvor disse kunne skaffes, og han dannet skole på dette området — en skole som har vært meget levedyktig i alle år helt opp til våre dager.

På grunn av den kongelige samlings store rikdom på utkast, prøvetrykk og merker med specimen-overtrykk blir det ofte antatt at disse også var kongens lidenskap, men her må man skille mellom gruppene. Han hadde av historiske såvel som kunstneriske grunner en forkjærlighet for original-tegningene som dannet grunnlaget for det endelige frimerke. Han var av den riktige oppfatning at intet annet viste så godt selve merkets tanke og ånd. Han tillå aldri avtrykk av moderklisjeen eller avtrekk av original-trykk-platen den samme betydning. Han tok dem gjerne med i sin samling hvis han kunne få slike til en rimelig pris, hans oppfatning av rimelig pris besto i at han ikke ville betale mere enn £ 5 for et prøvetrykk, og det var aldri mulig å bevege ham til å betale mere for slike. I tidligere tider var ikke prøvetrykk verdsatt på langt nær slik som disse er i dag, og han var derfor i stand til, med meget få unntakelser, å komplettere sine serier fra de fleste land. Det hendte for enkelte populære land, som Ceylon, New Brunswick, Newfoundland og Nova Scotia at dette ikke lyktes ham, vesentlig fordi de amerikanske samlere var særlig interessert i disse, og dollar-markedets prisnivå derfor lå meget høyere.

Han likte både specimen-overtrykte merker, og deres brødre med overtrykket «cancelled», særlig fordi han visste disse som oftest skrev seg fra den første trykking. Samlingens innhold av disse typer merker er ganske bemerkelsesverdige fordi hans samtidige ikke var noe begeistret for den slags, og derfor ikke verdsatte disse særlig høyt.

Hans forbindelser med sine samtidige frimerkevenner var utsøkt vennlig og sjarmerende. Råd-giveren i filatelistiske spørsmål hadde fått beskjed om å vise til virkelig interesserte samlere merker fra de kongelige samlinger, han overlot dette helt til vedkommendes egen dømmekraft. Det hendte så ofte at han innfant seg i frimerke-værelset for å slå av en prat om frimerker med de besøkende, og mange ganger måtte han gjøre

særlige arrangements for å kunne hilse på utenlandske besøkende. I forbindelse med den internasjonale utstilling i London i 1923 inviterte han omkring 100 gjester blant medlemmene av the Royal Philatelic Society, inkludert noen meget kjente utenlandske samlere. (Abraham Odjell var blant dem. Red.) Et utvalg av samlingen var fremlagt på bord i billedgalleriet, og her møtte kongen dem, ønsket dem velkommen, og spaserte rundt bordene og diskuterte samlingen med dem. Hans gjester var uhyre imponert over omfanget av hans kunnskaper.

Kongen, som alle andre samlere, satt pris på en god handel, et godtkjøp. Frimerkesamling gir uante muligheter for å plukke opp røverkjøp på grunn av at forskjellen mellom raritetene og det vanlige merket ofte er ganske små og ubetydelige, og derfor lett kan forbigås av en som priser en samling. Særlig skjer dette lett om den tidligere eier ikke har vært oppmerksom på slike ting. Fra Bacon overtok stellet av samlingene har det vært brukt en kode for å merke av prisen på alle merker som er kjøpt, dette ble skrevet på hengslene. Alle kjøp av betydning etter 1913 kan derfor identifiseres, og man kan se hva som ble betalt for det enkelte merke.

Kongen husket alltid sine vellykte innkjøp. Hvor han hadde mere enn et eksemplar av et sjeldent merke, gledet han seg over å kunne vise sine gjester at han hadde klart å finne kanskje det ene til en pris som bare var femtedel ja sogar bare tiendedelen av hva han hadde betalt for det annet eksemplar.

Når kongen besøkte utstillinger pleide Bacon alltid advare de samlere som kongen måtte komme i kontakt med om en av hans små særligheter — han likte overhodet ikke å se merker som han ikke selv hadde make til, og som han heller ikke kunne klare å få fatt på. Det er imidlertid meget mulig at Bacons advarsel var forårsaket av kongens ønske om ikke å sette eiere av slike merker i noen som helst vanskelig stilling dersom han skulle komme til å røpe hvor gjerne han ville eiet et eller annet spesielt merke. På de aller fleste utstillinger var det ikke mange samlinger eller mange merker som dette kunne gjelde, men ved utstillingen i anledning hans 25-års regjeringsjubileum i 1935 i The Royal Philatelic Society's lokaler ble verdens største samlinger befridd for sine mest utsøkte merker til hans ære. Der var ganske sikkert mange ting som ville fristet ham uhyre sterkt.

At han besøkte utstillingen etter de anstrengende jubileumsfestligheter viser hans hengivenhet for foreningen. Han kjente til den store innsats som var gjort for å bringe sammen den største mønst-ring av rarieteter fra det britiske imperium i et eneste rom. The London Philatelist hadde vært brukt i meget stor utstrekning for å be om å få låne av medlemmene, både ute og hjemme, deres største skatter. Hans læger hadde rådet ham fra å utsette seg for noe som helst anstrengelser, men han sendte beskjed gjennom Bacon til arrangørene at han ikke ville skuffe dem, og at han nok ville møte opp. Han holdt da også sitt løfte.

Historien bak Mauritius 2 d Post Office.

Kongen hygget seg alltid over en spøk, selvom denne kunne gå ut over ham selv, og han hadde alltid stor glede av å gjenfortelle historien om 2 d. Post Office Mauritius til enhver som var interessert i frimerker. (forts.)

BRUKSSERIE LØVE II

Norgeskatalogen nr. 141/154

Av Eivind Evensen

Skipsreder F. Walter-Johannessen og jeg har sammen fått det ærefulle oppdrag av Håndbokkomiteen å skrive mellomkrigsperioden for bind II. Vi starter med Grunnlovsjubileet 1914 og slutter med dronning Maud. Unntatt er de posthornverdiene som går inn i serien 1909/19. Disse utgavene regnes vel ikke blant de essentielle, og Håndbokkomiteen har da også lovet oss en meget liten plass i bind II, men skrives skal det jo likevel.

Nå kan ikke to mann skrive det samme — vi har delt utgavene mellom oss, og det falt da i min lodd å ta for meg Løve II. Denne utgaven har vært lite påaktet av samlerne — merkene er jo så nye at ingen har brydd seg med dem ennå. Men nok engang har vi fått sanne at det koster både ekstra arbeid, og gir et dårlig resultat å vente til en utgave blir «klassisk». Jeg har brukt en masse tid, og gått gjennom alt Postmuseet har av materiell av Løve II, men likevel er det etter min mening blitt et magert resultat. På Postmuseet har de i alt 70 prøveark og 14 helark av denne utgaven. Samtlige har jeg fått låne, og samtlige har jeg gått gjennom for å finne frem til fellingstyper og konstante platefeil, oppgraveringer og fellingsvarianter. Nå var det jo i alt 201 trykninger av denne utgaven, og siden prøvearkene slutter i 1932 — etter den tid er det altså av en eller annen merkevrig grunn ikke blitt tatt vare på dem — forstår man jo at resultatet ikke kan bli det beste. Alt som er skjedd med Løve II etter 1932 er hyllet i det dypeste mørke, og det er opplagt skjedd meget i den siste perioden. Nå kunne man sikkert finne frem til eventuelle nye plateoppsetninger uten prøveark ved å gå gjennom Postverkets regnskaper eller Frimerkeforvalterens papirer. Så langt har ikke jeg gått — det er ikke så godt å plage med alle ting.

Resultatet er derfor etter min mening bare halvgjort arbeid — perioden 1926—1931 er bra bearbeidet, men 1931—1937 er bare nevnt. — Når vi tar dette stoffet inn i tidsskriftet så er det for alt nå å vise fremtidige lesere av Håndboken bind II om hva Løve II vil inneholde, og hvis det er noen som sitter inne med opplysninger som kan være til hjelp for bedre å kunne gi kjennskap til «terra incognita»-perioden så ville både jeg og Håndbokkomiteen være meget takknemlige om de kom frem med disse tingene. Opplysningene sendes enten til meg eller direkte til Håndbokkomiteen ved presidenten Arnstein

Berntsen. Nå kommer ikke alt som nedenfor er skrevet inn i bind II. Komiteen har betinget seg retten til å kutte ned og redigere stoffet, men det etterfølgende er altså det jeg er kommet frem til.

Det er bare ett skår i gleden: Tenk om hele prøvearkene på 400 merker for alle trykninger hadde vært tatt vare på? Tenk hvor kjekt det hadde vært da? Men det nytter ikke å gråte over spillt melk, og hvis det ikke dukker opp flere prøveark i Postmuseets gjemmer er jeg redd for at Løve II som om noen år vil være «klassisk» for alle tider vil være et dunkelt kapittel i vår filateli.

Og tenk: Det er ennå ikke 30 år siden de sluttet å trykke disse merkene.

La meg få rette en hjertelig takk til alle som har sendt meg merker — det har vært til stor nytte og glede.

Som alt nevnt under Svalbardmerkene var det misnøye med motiv og utførelse ved den kursende bruksserien Løve I. Melding om ny bruksserie ble gitt i sirkulære fra Poststyrelsen av 12. juni 1926: «De nuværende løvemerker er utført etter tresnitt. I den nærmeste fremtid vil det efterhånden utkomme nye løvemerker, hvor løven og skriften er avtegnet og gravert i stål.»

Det var frimerkeforvalteren, sekretær S. Hennum, som hadde laget design'et til merkene. Han valgte, som for Svalbardmerkene, løven i det da gjeldende riksvåpen som motiv. Skriften ble endret til grotesk (stolpeskrift) og streken mellom øre og post sløyfet — nøyaktig som for Svalbardmerkene. Originalstempleet ble utført i stål av H. Rui.

Trykket er boktrykk fra Chr. H. Knudsen.

Merkene er fremstilt i store ark på 4 x 100 merker, og trykkplatenes antall var følgelig 4 stk. à 100 klisjeer. Klisjeene er utført ved parvis felling i elektrotypi. — Det er for de fleste verdiers vedkommende lett å finne fellingstypene og sette opp diagram for disse. En del varianter som går under betegnelsen «oppgravert» eller «platefeil» er rett og slett fellingstyper.

Nå viser det seg dessverre at Postmuseet ikke har prøveark lenger enn til begynnelsen av 1932, og siden de fleste avarter — særlig da for 20 øre rød — opptrer etter denne tid, har det ikke vært mulig å fastslå deres plass i arket — ei heller om det dreier seg om oppgraveringer eller platefeil — kanskje som alt nevnt — fellingstyper.

Det er klart at det i hvert fall for 20 øre rød har vært to eller flere plateoppsetninger — opplagene var jo helt opp i over en halv milliard, men mangel på prøveark har gjort det umulig å fastslå eksakt når og hvor ofte. Sikkert er det at ved fargeendringen fra 25 øre rød til 25 øre lys brun ble det benyttet samme plater ved begge. Det samme var tilfelle for 40 øre blå og grå. Ved forandringen til 20 øre rød fra fiolett ble det imidlertid laget nye plater.

Etter forfalskningsaffæren våren 1931 der «frimerkemakerne» benyttet ikke vannmerket papir, ser det ut til at postverket har villet gardere seg mot at eventuelle senere forfalskere skulle finne på å bruke de vannmerkede arkreder til å trykke «frimerker» på. (Papiret er jo vannmerket kontinuerlig og ikke oppdelt arkvis). På marginaler fra september 1931 og utover har hvert ark å 100 merker fått en strek i arkranden hele veien rundt. Det ser ellers ut til at denne forandringen har gjort at man samtidig har bestemt seg for å pusse opp de etter hvert meget nedslitte klisjeene. En vel så plausibel forklaring er vel at klisjeene på denne tiden trengte oppfriskning, og at man så benyttet anledningen til å lage denne garderingslinje i arkranden.

Følgende verdier fikk nyoppussede plater i 1931/32: 15 øre, 25 øre og 40 øre og 60 øre. Hvor mye er vanskelig å si, men klisjeene ble grundig rengjort og i hvert fall er nederste klisjéråd på 60 øre, i ett av arkene brutt opp, for to parklisjeer har byttet plass. De øvrige verdier har jeg ikke kunnet undersøke da prøveark frem til dette tidspunkt ikke foreligger. Særlig dårlig er det med 20 øre rød — der forefinnes bare 4 prøveark hvorav kun de to siste er av samme plateposisjon. Saken er nemlig at selv der hvor det foreligger prøveark er det bare det ene kvartarket som er bevart. For å konstatere ny plateoppsetning må man jo ha samme kvartark til sammenligning av fellingstypene. For 35 øre er det ikke noen plateopp-pussing i 31/32.

På prøvearkene kan en ved hjelp av rester fra brettningen — det store arket er brettet slik at det blir delt i 4 — se hvilket ark man har for seg. Ved ordinære taggedde ark kan det kun konstateres ved å sammenligne fellingstypenes plass med et prøveark. En ting man lett kan lure seg på er marginalangivelsen. Saken er nemlig at den somme tider av en aller annen grunn er flyttet fra som vanlig høyre side til venstre. F. eks. marginal Juni 1929 på 14 øre sto angivelsen på høyre side på prøvearket (A-arket), mens det var til venstre på originalark av samme marginal.

Denne bruksserien kom i sirkulasjon sommeren 1926, og var i noe over 11 år — helt frem til dyptryksmerkene i 1937 — den eneste kurse-

rende serie, og fikk derfor etter datidens forhold som alt nevnt et enormt opplag for enkelte verdier. Utgaven er vel hva tegning og format angår den mest vellykte av løveutgavene, men tegningen og bokstavene var ikke robuste og kraftige nok til å tåle påkjenningen ved store opplag i den simple boktryksmetoden. Dette gjorde at det oppsto den ene variant etter den andre. Særlig var det øksebladet det gikk ut over. Blodlinjen i økseeggen gjorde at selve eggen ble for svak og ble slitt ned etter ganske kort tid. Varianten «lite økseblad» forekommer da også på nesten hver eneste utgave. Mindre god rengjøring av klisjeene etter eller foran - eventuelt under trykningen - gjorde at de tildels tynne og fine detaljer og bokstaver snart grodde igjen, og det er nesten ikke den ting som ikke forekommer på disse merkene. Slike skittfeil er legio, og det er helt umulig å lage noe oppsett over dem. Verst er det gått ut over randklisjeene som har fått en hard påkjennning. Det er nærsagt ikke den ting det ikke er noe feil ved. Både øks, tunge, kjeve, øye, krone, skaft, hale, hode, labber osv. er i mange tilfelle helt eller delvis fylt av farge. Det samme er tilfelle med ØRE og POST. Her er det ØPE, ØRF, ØR, POS, POCT, POSI osv., det er ikke mulig å få alt med. Dette er altså skittfeil som oppstår og som så renses vekk igjen. Det er derfor ikke varianter i rette forstand, men ting som hver enkelt får ta med som best man vil. Det er ikke mulig å føre dem tilbake til noe bestemt arkposisjon. Det forekommer også «hair-lines» og flekker — såvel hvite som fargede på alle verdier. Dette er også flyktige ting som kommer og går.

I alt ble det av Løve II gjort 201 trykninger med et samlet opplag godt over milliarden. Det kom i kurseringstiden flere portoendringer, og siden vårt land var bundet av Postunionens bestemmelser om farger, ble hele serien på 14 merker i 10 verdier.

Første trykning besto av 10 øre grønn og 20 øre fiolett — levert fra trykkeriet henholdsvis 8. juni og 13. juli 1926. Så fulgte i tur og orden 25 øre rød, 15 øre brun, 40 øre lys blå.

Fra 1. jan. 1927 ble det portoendring for utenlandsposten ved nedsettelsen fra 40 til 30 øre. 40 øre lys blå ble da overflødig, og i mai 27 ble fargen endret til grå, og straks etter kom nye verdier 50 øre fiolettbrun og 60 øre grønnblå.

Ved oppskrivningen av kronen ble portotakstene satt ned fra 25 til 20 øre for vanlig innenlands brev, og dette betinget fargendringer — 20 øre ble rød og 25 øre lys brun. Det var imidlertid stort lager av 25 øre rød og disse ble overtrykket med 20.

1. febr. 1928 kom så endelig det blå 30 øre for utenlands brev, 1. juli kom det et 14 øre trykk-

saksportomerke, og siste skudd på stammen ble 35 øre fiolett i oktober 1935.

Merkene er ofte meget dårlig tagget, ja i mange tilfelle så slett at det er vanskelig å se spor etter nålene.

Merkemotiv: Den norske løve hentet fra Riks-våpenet.

Tegning: Frimerkeforvalter, sekretær S. Hennum.

Originalstemplet: Utført i stål av H. Rui.

Trykk: Boktrykk hos Chr. H. Knudsen.

Ark à 100 merker med marginal. (Trykkplater 4 x 100).

Papir fra Hamang Papirfabrikk A/S.

Vannmerke I i liggende stillinger. (Skjevtstående er kjent).

Tagging 14½ : 13½.

10 øre, gulgrønn i nyanser. I bruk juni/juli 1926. Opplag 323 962 100. Levert fra trykkeriet 8. juni 1926. Det var 43 trykninger med marginal fra juni 26 til juni 37. Det har ikke vært mulig å fastslå om det var en eller flere plateoppsetninger. For første plateoppsetning er forskjellen på fellingstypene så små at det ikke har lyktes å lage et skikkelig platediagram.

Merket ble forfalsket i 1931, men ikke tatt i bruk.

Varianter:

Hvit klump litt nedenfor bøyen på halen (nr. 34 i ark D.

Ellers forekommer det et utall avarter både på løven og i ØRE og POST, som:

Lite økseblad.

Løve uten tunge.

Løve uten tunge og lite økseblad.

Løven uten skaft mellom labbene.

Krone og haledusk sammenhengende.

ØRE og POST er bare fragmenter.

Det forekommer korte stolper på nærsagt alle bokstaver.

O ser ut som C eller omvendt C.

Kort 1 i 10.

PUST.

R i ØRE og S i POST sammenhengende.

Nytt skaft på øksen med forbindelse mellom skaft og blad.

Og mange, mange flere.

14 øre, goloransje i nyanser. I bruk 1. juli 1929. Opplag 9 640 200. Første marginal juni 1929 — siste juni 1937. I alt 9 trykninger av denne utgave. Klisjeene er fra starten meget dårlige på grunn av slett felling med massevis av brutte kjeveer, små økseblad, manglende øyne og ellers en masse småmusk. Det er ingen ordentlige platefeil til og med marginal 1930, og det er vanskelig for ikke å si umulig å plate utgaven.

Varianter:

Lite økseblad.

Løve uten tunge.

Løve uten tunge og lite økseblad.

Og mange, mange andre skittfeil.

15 øre, brunoliven i nyanser. I bruk 4. desember 1926. Opplag 52 151 600. I alt 15 trykninger med tidligste marginal november 1926 - siste april 1937. Klisjeene er fra starten meget dårlige. Et skikkelig merke fra dette arket hører faktisk til unntagelsene. Verst har det gått utover løvens tunge. På en av fellingstypene er tungen bare en bitte liten skrå strek foran løvens snute. Den samme typen har meget tynn underkjeve og den mangler helt øye. Typen har en ulike talls plass i arkene. Dens parhest er noe bedre — tungen har da i hvert fall en del krumming. Fellingstype 3 er mye lik 1, men den har øye, mens dens følgesvenn nr. 4 mangler øye. Fellingstype 5 og 6 er de beste selv om de heller ikke når opp til standarden på de andre verdiene (bortsett fra 14 øre). Underkjeven er tynn på begge to. Type 7 er god mens dens kollega nr. 8 mangler øye. Det lar seg uten altfor store vanskeligheter gjøre å plate arkene. Av konstant platefeil er merke nr. 9 i D-arket med smal haledusk.

10 øre
nr. 34 i
B-arket

15 øre
fellingstype

15 øre nr. 45
(også 10 øre
uplasert)

15 øre
nr. 49 i
D-arket

Ny plateoppsetting marginal desember 1931. Arkene får nå randlinje, og platene er brukket opp, men hvorvidt det er tatt nye fellinger er vanskelig å si. Det er også mye som tyder på doktorering. Den lille haledusken forekommer nå på nr. 1, 11 og 17 i D-arket. Antagelsen om doktorering skyldes at det er tydelige stikkelvarianter. Merket nr. 1 har fått krokete skaft mellom labbene, mens nr. 5 og 49 har fått et skrått spesialskaft som forbinder skaft og øks. Det er forskjell på de to — på 5 er det mest skrått. Typeskjemaet er fullstendig ødelagt. Noe som også tyder på doktorering. Dessverre var det bare ett prøveark etter doktoreringen.

Varianter:

Liten haledusk nr. 9 i D-arket til og med oktober 1930, senere nr. 1, 11 og 17.

Krokete skaft mellom labbene nr. 1 fra des. 31. i ark D.

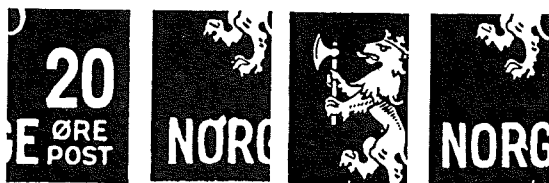
Øks og skaft forbundet nr. 5 og 49 i D-arket fra des. 31.

Ellers forekommer alt mulig:
 Løve uten tunge.
 Lite økseblad.
 Løven uten tunge og lite økseblad.
 Løve uten øye.
 Osv. osv.

20 øre, rødfiolett. I bruk 13. juli 1926. Opplag 80 909 800. I alt 3 trykninger. Første marginal juli 1926, siste september 1926. På prøveark forekommer marginal april 1926 — den tidligste av samtlige Løve II. På denne utgaven er det en del markerte platefeil mens fellingstypene er vanskelig å skille. Mest kjent er Øglehode. Ellers forekommer også her alt mulig og på slutten ble klisjeene meget dårlige og til dels helt overgrodd slik at man kan finne merker med lite økseblad, uten skaft på øksen, manglende underkjeve, liten haledusk, uten krone og avbrutt på flere steder.

Varianter:

Øglehode nr. 48 i 4. hvert ark.
 Spissen på 2-tallet avkuttet. Nr. 97 på B-arket.
 Defekt haledusk på nr. 87 på C-arket.
 POCT på nr. 91 i D-arket.
 O i NORGE har strek opp til høyre. Nr. 100 i D-arket.
 Brukket hale.
 Lite økseblad.
 Uten tunge.
 Nese på midtre tverrstrek på E i NORGE.
 Antenne på snuten.
 Lite økseblad, manglende økseskaft, løven uten tunge, krone og underkjeve, liten haledusk.
 Liten tverrstrek på E i ØRE.
 Flekker såvel hvite som fiolette på løven og ellers på flatene.
 Og mange, mange flere.

20 øre fiolett nr. 97 i B-arket. 20 øre fiolett Nr. 100 i D-arket. 25 øre fellingstype 25 øre vorte på R Nr. 45 i D-arket.

20 øre, rød i nyanser. I bruk 15. november 1927. Opplag 505 621 000. I alt 50 trykninger med første marginal juli 1927 og siste mai 1937. Lite antall prøveark gjør at det er umulig å si om antall plateoppsetninger og i tilfelle når de har vært. De 4 prøveark som har vært disponible tyder ikke på noen ny plateoppsetning i perioden frem til 1930. I det hele tatt er det først i siste trykningsperiode at alle de «morsomme» variantene dukker opp. Det er mest merker stemplet 36, 37 og 38 som har det markerte «oppgraverte» hode. I denne periode er det man møter nytegnede økseskaft, økseblad uten

blodlinje og mange andre. Det må ha vært en plateoppsetning i 36/37 med meget gode fellingser. Her er det det forekommer tilbakkøyret underkjeve som ser ut som en liggende U. Det er nok en fellingstype. Både løve og bokstaver er meget gode, og såvel tall som bokstaver er bredere og kraftigere. Her forekommer også et mere budt 2-tall. Manglende materiell gjør at dette naturligvis bare blir gjetninger. Man må ha helark og aller helst prøveark for å kunne konstatere ny oppsetning og eventuelle fellings-typer.

Plate I?
 Trange bokstaver og tall
 1927—36?

Plate II?
 1936—37.
 Apne tall og bokstaver

Av varianter forekommer alt — fra Øglehode nesten maken til foregående utgave til skittfeil på såvel løven som bokstaver. I 1931 ble merket forfalsket og en del merker satt i omløp. Merket forekommer dessuten i frimerkehefte.

Uplaserter varianter

Varianter:

Øglehode.
 Nytegnert hode uten kronelinje.
 Brudd på halen.
 Hvit flekk på halen. 2 forskjellige.
 Nytegnert økseskaft — tynt og langt.
 Nytegnert økseblad uten blodstrek.
 2-tall med avkuttet spiss.
 Defekt krone, flere forskjellige utgaver.
 Skraveringene på løvens rygg helt dekket av farge.
 P og O i POST forbundet med en tykk hvit linje.
 ØR.
 POSI.
 POS.
 ØPE.

O i NORGE med oppstrek til høyre — nesten lik forrige utgave.

ØRF.

S og T i POST sammenhengende.

Nedstrek i R i ØRE mangler.

Defekte bokstaver ellers i hopetall.

Sammenkrøpet O i 20.

Og mange, mange flere.

25 øre rød, i bruk 4. desember 1926. Opplag netto 1 815 000. Det er bare en trykning med marginal oktober 1926. I alt ble det trykket 5 015 000 merker, men på grunn av portonedsettelsen ble bare 1 815 000 brukt mens resten ble overstemplet med 20. Av disse ble godkjent 2 695 000. Leveringen fra trykkeriet startet den 26. oktober, men trykningen fortsatte helt frem til 2. november. De parvise fellingene har her også laget typer og typisk er en liketallstype med stor hvit drøvel på løven. Av platefeil er en eneste bitte liten — vorte på R i NORGE på nr. 45 i D-arket.

Varianter:

R i Norge med vorte. Nr. 45 i D-arket.

25 øre, lys brun i nyanser, I bruk 16. november 1927. Opplag 19 069 200. I alt 12 trykninger med første marginal oktober 1927 og siste januar 1937. Denne utgave er en direkte fortsettelse av 25 øre rød idet det ble brukt de samme platene. Det er lett å følge fellings-typen med drøvelen helt frem til marginal november 1931 der man finner arkrandlinjene. Om det er ny plateoppsetning er vanskelig å si etter bare å studere ett ark, men i alle fall er klisjeene sterkt doktorert, og drøvelen er blitt nesten fullstendig oppspist, men en tre/fire stykker kan med god vilje identifiseres på sin rette plass. Er mest tilbøyelig til å mene at det dreier seg om oppussing. Er det ny plateoppsetting er det i hvert fall en fantastisk fin felling uten typer. (Tvilstomt). I motsetning til broderen foran har denne utgaven fått de vanlige variantene med lite økseblad, løve uten tunge osv.

Varianter:

R i NORGE med vorte, nr. 45 i D-arket.

Lite økseblad.

Løve uten tunge.

Osv.

30 øre, matt blå. I bruk 1. februar 1928. Opplag 29 668 600. I alt 14 trykninger med marginal fra september 1927 til juni 1937. Det har vært umulig selv med god vilje og fantasi å komme frem til noen bestemte fellingstyper så klisjéanstalten må ha vært usedvanlig heldig denne gang. På de 4 ark som har vært til disposisjon

forekommer ingen platefeil. Det er i det hele tatt en meget vellykket, men lite spennende utgave. Det er grunn til å anta at det var oppfriskede klisjeer ved innføring av arkrandlinjer på marginal mars 1932. Alle løvene er plutselig blitt seende, men det kan jo skyldes at de har vasket øynene på dem.

Varianter:

Lite økseblad.

35 øre, olivenbrun i nyanser, I bruk 13. juni 1927. Opplag 17 381 200. I alt 10 trykninger med første marginal mai 1927 og siste juli 1934. For denne utgaven har heller ikke klisjéutførelsen vært på topp, og i selveste prøvearket før første trykning har frimerkeforvalteren gjort anmerking ved en av klisjeene om at den må skiftes. Arkene kan ganske lett plates. Det er ingen spesiell platefeil, men merke nr. 100 i C-arket har en original T i POST som ser ut som en omvendt og speilvendt L. Denne varianten forekommer på samme merke med marginal januar 1932 med arkrandlinjer, så for denne utgaven er det i hvert fall sikkert at det ikke var ny oppsetning.

Varianter:

Omvendt speilvendt L istedenfor T i POST, nr. 100 på C-arket.

Lite økseblad.

Løve uten tunge.

Løve uten tunge og lite økseblad.

35 øre, fiolett. I bruk oktober 1934. Opplag 9 049 900. I alt 6 trykninger med første marginal oktober 1934 og siste juni 1937. Av denne utgaven har det ikke foreligget prøveark slik at hverken fellingstyper eller andre ting har kunnet undersøkes.

Varianter:

Kort økseskaft.

40 øre, lys blå. I bruk 4. (eller 11.) desbr. 1926. Opplag 3 001 400. Det var bare en trykning, oktober 1926, før merket ble uaktuelt ved portotendringen. Klisjéfremstillingen er meget god med gode og skarpe detaljer. Det er en fellings-type som er lett å skille på avstand mellom hårene i halen. Av platefeil er det noen små som er lett å skille.

Varianter:

To små rifter i høyre merkekant litt utenfor ØRE POST, nr. 66 i A-arket.

Tunge og underkjeve forbundet slik at det minner om tungestillingen på Løve I, nr. 80 i C-arket.

Defekt haledusk på nr. 97 på C-arket.

Lite økseblad.

Løve uten tunge.

Løve uten tunge og lite økseblad.

40 øre, grå i nyanser. I bruk 13. juni 1927. Opplag 36 580 800. Dette merke er en direkte fortsettelse av foregående utgave idet det er trykt med de samme plater — i hvert fall så lenge det har vært mulig å følge trykningen. Det ble gjort 20 trykninger med første marginal april 1927 og siste juni 1937. Det første man møter når man finner frem til Postverkets prøveark for denne utgaven er et stort NB utenfor merke nr. 80 i C-arket. Varianten fra forrige utgave fikk sitt reisepass, og ble ersatt med et nytt klisjépar. Den defekte haledusken på nr. nr. 97 i C-arket er fremdeles beholdt, og er med å sette sitt preg på C-arket frem til klisjéoppussingen ved innføring av arkrand på marginal, september 1931. At det ikke var ny oppsetting viser den ting at den sprukne klisjeen på nr. 66 i A-arket holder stendig og stadig stand. Så langt materiellet har strukket seg har det ikke oppstått nye varianter — bortsett selvsagt fra den vanlige gjengroingen.

40 øre blå
nr. 80 i
C-arket

40 øre
nr. 97 i
C-arket

40 øre
nr. 66 i
A-arket

50 øre
nr. 49 i
C-arket

Varianter:

To hakk i høyre merkerand rett ut for ØRE POST på nr. 66 i A-arket.

Lite økseblad.

Defekt haledusk nr. 97 i C-arket.

Løve uten tunge.

Defekte bokstaver.

Osv.

50 øre, karminbrun i nyanser. I bruk 13. juni 1927. Opplag 6 599 100. I alt laget 6 trykninger med første marginal mai 1927 og siste februar 1937. Første trykning ble levert fra trykkeriet 18. til 25. mai 1927 i et antall av 2 055 800 merker.

Klisjéfellingene har ikke vært vellykte. Både landsnavn og ØRE POST er svært trange og har lett for å gro igjen samtidig som underkjeven er svært tynn. Det er ikke noen særpregede fellingstyper — arket lar seg vel plate, men vanskelig.

For denne verdi flytter marginalangivelsen plass. På et tidlig prøveark april 1927 er den på venstre side — på prøveark mai 1927 er den som vanlig på høyre, mens ordinært ark med marginal mai 1927 igjen har den på venstre. Her må det være forskjell på kvartarkene.

Det forekommer bare 2 små platefeil — Q i

POST på nr. 73 og oppstrek på R i Norge på nr. 49 begge i C-arket.

Varianter:

Q i POST på nr. 73 i C-arket.

Oppstrek på R i Norge nr. 49 i C-arket.

Lite økseblad.

Defekte bokstaver.

60 øre, grønnblå i nyanser. I bruk 13. juni 1927.

Opplag 16 927 500. I alt 12 trykninger med første marginal april 1927 og siste mars 1937. Denne utgaven er vel den morsomste av alle for her har man en meget markert fellingstype, idet en av liketallsfellingene har to prikker istedenfor strek i haledusken. Denne typen er meget lett å ta ut, og selv om klisjeene er pusset meget sterkt ved arkrandlinjetillegget i desember 1931 er det lett å følge denne typen. Nå har det dessverre bare vært A og D-ark som har vært tilgjengelige for undersøkelse, og her har typen gått igjen 13 ganger i D og 12 i A. Ved den nevnte oppussing i 1931 har de to ytterste klisjéparene i nederste merkerad byttet plass slik at det er blitt 34 12 istedenfor som opprinnelig 12 34. Det gjelder altså for 97 — 100. Hvorfor — se det vet man ikke. Alle de andre har sin rette plas etter doktoreringen. Ved brukte merker er det nok bare den ene like-tallsklisjeen som lett lar seg ta ut. De andre fellingstegnene er så små at de ved det hårdhendte boktrykket snart blir ukjennelige.

På A-arket så lenge det har vært mulig å følge det, forekommer det ingen platefeil. På D derimot har nr. 39 en hvit strek i kronen ned mot øyet, og nr. 47 en hvit strek i ankelen på venstre forlabb.

1. defekt Reparasjon. 2. defekt Fellingstype.
Nr. 16 i D-arket.

Den største og interessanteste platefeilen finner man imidlertid på nr. 16. Alt på første marginal har denne klisjeen fått en defekt — den er blitt brukt inn slik at oppstrekken på halen er blitt deformert til en tykk hvit klatt. Antagelig har det ved innstøping av typemetall i klisjeskallet dannet seg en luftblære, og ved trykking har klisjeen gitt etter med den tykke halen til følge. Dette var for stor platefeil til at den kunne få passere, og alt ved neste trykning forsvinner varianten. Men det som er forbausende er at klisjeen ikke er skiftet, men reparert. Hva

grunnen kan være er umulig å si. Det kan jo hende at det ikke fantes reserveklisjeer, og at man gikk til reparasjon istedenfor å lage en ny felling. En annen forklaring kan være at klisjeene var loddet sammen i platen, Hvorom allting er — bulken i klisjeen er banket ut og med stikkelen har man tegnet ny oppstrek på halen og ny utløper på dusken. Reparasjonen er lett kjennelig ved ruflete oppstrek og at utløperen er kantet istedenfor bøyet. Men ikke nok med det. Den reparerte klisjeen holder det gående helt frem til oppussingen desember 1931. Denne operasjon er blitt for stor påkjenning for den svake klisjé, og det blir atter bulk i den, men nå mindre slik at oppstreken blir tykk, men mindre enn opprinnelig. Hva senere er skjedd vites ikke, for dette var siste prøvearket. På denne utgaven finner man de vanlige skittfeilene i bokstavene og økseeggen.

Varianter:

Tykk hvit oppstrek på halen som forbinder halen og haledusken, 1927.

Tykk hvit oppstrek på halen, men adskilt fra haledusken 1931 og utover.

Reparert oppstrek på halen som er ruglete og utløperen på dusken kantete 1928—1931.

Alle på merke nr. 16 i D-arket.

Hvit strek i krone og ned til øyet, nr. 39 i D-arket.

Hvit strek i ankelen på venstre forlab, nr. 47 i D-arket.

Lite økseblad.

Defekte bokstaver.

Osv.

FORFALSKNING

På vårparten 1931 oppdaget en dansk samler et brev med 20 øre rød i tagging 11. Det viste seg å være en forfalskning, og etterat politiet i Norge var underrettet var det ikke så vanskelig å finne frem til gjerningsmennene da de i flere tilfelle hadde fallbytt sine «frimerker» til under pålydende i porsjoner à kr. 2,—. Verkstedet ble beslaglagt, og det viste seg at forfalskerne også hadde laget 10 øre - nr. 141 -, men de var blitt så dårlige at de ikke turde sende dem på markedet. Disse 10-ørene var tagget med symaskin.

Nå er også 20-ørene svært dårlig laget. Det er en rekke avvikelser i tegningen, papiret er tynt og selvsagt uten vannmerke — som alt nevnt er antagelig grunnen til arkrandlinjene fra høsten 1931 at postverket ville gardere seg mot at forfalskere brukte det originale papiret i produksjonen.

Forfalskerne — en litograf og en agent fikk henholdsvis 8 måneder og 1 års fengsel for arbeidet. En god betaling må en si når det bare var omsatt merker for 77 — syttisju kroner. Men det var store kroner den gangen — og lite av dem.

Hva er dette?

Jeg vedlegger et par nr. 103 med denne meget eiendommelige grove perforering av arkranden. Det skulle glede meg om en omtale i NFT kunne gi en forklaring. Jeg har tilsvarende i nr. 100. Jeg har selv tenkt om disse merker kunne tenkes å stamme fra ruller, som jo ble fremstillet på det tidspunkt av sedvanlige ark, som ble limet sammen.

Wiegand Hansen,

Krogholmen 5 — Holte — Danmark.

Ang. nr. 52 pl. III.

Ved en fornyet gjennomgåelse av dette merke i forbindelse med en nyoppsetning av 20 mm samlingen kom igjen ovenstående merke frem som tidligere hadde vært lagt til side for nærmere kontroll. Usikkerheten var til stede angående typen. Spørsmålet er om andre har lagt merke til det lille 5-tall som avviker meget fra de øvrige typer idet fanen er tynn og kort og understreken rett og forholdsvis lang. Spørsmålet er om det kan være en ytterligere «ekstratype» en såkalt type 10.

Ang. nr. 77 II.

Merket som er avbildet har stående vannmerke 7 og har en meget karakteristisk platefeil i ØRE idet hele høyre side av Ø mangler slik at der bare er blitt en loddrett strek som i overkant igjen er forbundet med en strek til R-en.

Det kunne være av interesse å høre om andre har funnet lignende merke som kunne tyde på at feilen er konstant. Selv har jeg ikke hørt om denne platefeil tidligere.

F.W.J.

Norgeskatalogen nr. 56 og 61

Av H. Bugge

Forleden fikk jeg tilsendt to vakre, postfriske blokker av disse merker. Nr. 56 er en 18-blokk fra nedre høyre hjørne, numrene 68—70, 76—80, 86—90 og 96—100 i arket. Dermed kan typestillingen i dette ark bestemmes, jfr. NFT 1956, side 102, og den er

1 — 2		C 3 — C 2
3 — 4	lik	C 1 — C 4

C står for Caspersen som valgte typenumre uten å ta hensyn til stillingen i arket.

Jellestad skrev i NFT 1950 side 6: «En midlere kapasitet for en trykkplate (å 200) må forutsettes å være 30.000 ark (dobbelark) lik 6 mill. merker. Ofte varer platen ikke så lenge. Mange tilfeldigheter spiller inn. Er opplaget større enn seks millioner, må en regne med ny plateoppsetning. Blir den gamle plate imidlertid rensert eller oppgravert, kan kapasiteten sannsynligvis økes til 50 å 100 % over normalt.» Opplaget av nr. 56 var 3, 130, 800 hvorav 205, 800 ble kassert. Derfor er det neppe anvendt mer enn en plate å 200 klisjeer, og siden man arbeidet med 4-blokker, er det sannsynlig at det ukjente ark har samme typestilling.

På denne blokken forekommer det seks merker av type 4 med det typiske hakk i høyre ramme. På to av dem er vingene så vidt mettet av farve at merkene ikke kan bestemmes sikkert, men nr. 76 er gravering C 24, nr. 80 gravering C 31, nr. 96 gravering C 34 og nr. 98 gravering C 30. Merke 77 har den typiske utvekst på øverste kule i 3-tallet, formodtlig en retusj. Merke 89 har et lite brudd i ytre ring av posthornbøylen ovenfor sjallstykket melom 7. og 8. bunnlinje. Jeg har forsøkt å beskrive blokken så vidt nøye av hensyn til andre blokker som måtte dukke opp, og som kan stamme fra det andre arket.

Norgeskatalogens nr. 60 stammer fra en oppgravert 4-blokk av nr. 56, påvist av Urdahl, NFT 1951, side 156. Men han oppgir følgende typestilling:

1 — 2		C 2 — C 3
3 — 4	lik	C 4 — C 1

som altså avviker fra nr. 56 og derfor bør kontrolleres.

Langt mere interessant er en 44-blokk nr. 61, nesten det øverste halvark, bare merkene nr. 40 og 46/50 mangler. Det forekommer ni 4-blokker med tykk nedstrek i R og typestillingen er

1 — 2		C 4 — C 2
3 — 4	lik	C 3 — C 1

Derimot er en 4-blokk, nr. 5—6—15—16 og merkene 41/45 av en type som i plate 1, men klisjeene er pusset opp og trykket klart og tydelig. Perforeringen viser taggefeilen i syvende merkerad hvor hull 3 og 4 går sammen, mens hull 7 og 8 står forholdsvis tett. Den vanrette perforering er ikke helt rettlinjet i høyre side av arket. Bortsett fra at merke 5 har en farvefleck i N, er det ingen platefeil. Arket har et grønt punkt oppe i margin over midtlinjen.

Det første opplag på 7,9 mill. gode merker og 410.300 vrak ble levert fra trykkeriet desember—januar 1894, annet opplag på 7.039.000 og 310.800 vrak i november 1894. Dette siste opplag ble utlevert frimerkeforvalteren 9. mars 1895. Herr T. Soot-Ryen har kommentert disse utgavene i Nordisk FT 1942, side 68, og i Frimerke-Kontakt nr. 1, 1964 hvor han blant annet skriver om annen trykning: «5 øre ble øyensynlig først trykt med de samme plater som ble brukt under forrige fabrikkasjon med smal nedstrek i R i POSTFRIM. Det er imidlertid påfallende at avleveringen av hele opplaget av 5 øre skal ha foregått mellom 6. og 21. november.»

Opplaget tyder på at man har anvendt tre trykkplater å 200 klisjeer. Farve og trykk i det første opplag er ofte uklart og grøtet og merkene minner i utseende om nr. 58 og 63 plate I (som jo er nr. 58 grovtagget). Caspersen og Norgeskatalogen angir opplaget fra den såkalte plate II til 4 mill., men hvor har man dette tallet fra? De oppgraverte nr. 61 er ikke alminnelige, og parkombinasjoner med type 1 — tynn nedstrek i R — regnes for meget sjeldne. Caspersen antok at en eller to klisjeer var blitt ødelagt og erstattet med klisjeer fra plate I. Norgeskatalogen 1965 synes å regne med noen flere. Og så foreligger det altså en 44-blokk hvor hele ni slike parkombinasjoner forekommer! Hva med resten av arket og det annet ark i trykkplaten?

Det er vel mest sannsynlig at denne tredje plate er bygget opp av 4-blokker, noen til overs av type «plate I», andre pusset opp og gravert i vingene og i nedstreken i R. Det kan neppe være tale om innbytting av ødelagte klisjeer. Men platen må være brukt til en langt mindre del av opplaget enn antatt, og årsaken til dette må være at Knudsen overtok trykningen. Som nevnt ovenfor ble annet opplag levert frimerkeforvalteren 9. mars 1895, og nesten på dagen året etter leveres Knudsens 5-øres merker.

Finnska Postverkets frimärkspolitik

Av Generaldirektör Oiva Saloila

Forts. fra nr. 4 1965.

Initiativet till frimärksemissioner.

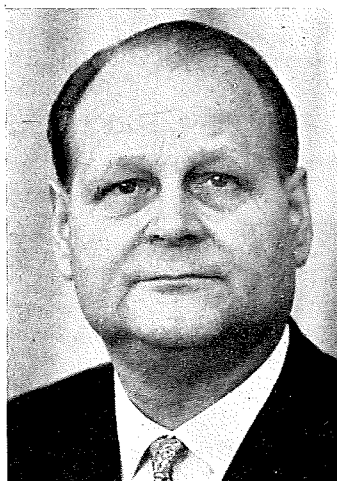
Post- och telegrafstyrelsen skall naturligtvis i första hand själv planera och överväga vilka frimärken som skall ges ut, och Bruksseriens märken kommer ju ut i förhållande till det praktiska behovet, och post- och telegrafstyrelsen tar regelbundet initiativet till nya frimärken i bruksserien. Vad beträffar special- och jubileumsmärken, bevakar post- och telegrafstyrelsen händelser som kan ge anledning till eller vars minne kan celebreras med ett frimärke. Men impulsen till utgivning av et specialfrimärke kommer kanske ändå oftare utifrån. Samfund, föreningar, organisationer och inrättningar lägger nämligen fram årligen flera förslag till nya märken. Alla dessa förslag behandlas av post- och telegrafstyrelsen, som därefter ger sitt svar, positivt eller negativt. Alla förslag kan helt naturligt inte godkännas.

Ett nytt frimärke förbereds.

Efter det post- och telegrafstyrelsen fattat beslut om att ge ut ett visst frimärke, börjar de praktiska förberedelserna för utgivningen. På detta tidiga stadium kan det hända att inget officiellt beslut ännu föreligger — et principbeslut kan vara nog. Först fastslår post- och telegrafstyrelsen frimärkets bildmotiv, om inte förslagsställaren redan fogat en skiss til sin anhängan.

När motivet blivit preliminärt godkänt, fortsätter post- och telegrafstyrelsen arbetet tillsammans med Sedeltryckeriet. Sedeltryckeriets konstnärer ger seg nu i kast med frimärksskissen, och de har synnerligen fria händer att utforma motivet efter eget sinne. Vanligtvis görs flera skisser, och under arbetets gång står post- och telegrafstyrelsen, Sedeltryckeriet och konstnärerna i intim kontakt med varandra.

Som redan nämnts finns det inte i Finland något av konstsakkunniga sammansatt forum som kan ge ett utlåtande omplanerade frimärkes bildmotiv. Detta måste naturligtvis betrakas som en brist, och post- och telegrafstyrelsen försöker också kompensera olägenheten genom att begära expertutlåtande från annat håll. Frimärksskissen behandlas först av den tidigare nämnda kommittén sammansatt av representanter för post- och telegrafstyrelsen och Finlands Filatelistförbund. Och de som eventuellt föreslagit det nya frimärket har också tillfälle att yttra sig i frågan.

Oiva Saloila

Post- och telegrafstyrelsen ber därtill alltid Finlands Filatelistförbund — som vanligen behandlar frågan vid styrelsens sammanträde — att komma med et utlåtande. Även om denna styrelse inte representerar konstnärlig expertis, väger dess omdöme dock tungt. Detta betonades också av konstnär Hammarsten-Jansson i en intervju, där hon konstaterade att »filatelisterna är de farligaste kritikerna». Om det gäller ett frimärke eller en frimärksserie som fordrar att bilden är absolut korrekt i detaljerna, bereds sakkunniga på ifrågavarande område oftast tillfälle att granska bilden.

När alla parter fått uttala sig om frimärksskissen, händer det ofta att den ytterligare måste finslipas eller kanske rent av göras om. I det fall att flera skisser lagts fram, väljer post- och telegrafstyrelsen nu ut den i dess trycke bästa. Därefter hänskjuts »frimärkets yttre gestaltning» — bilden — på försorg av post- och telegrafstyrelsen til statsrådets godkännande, vilket sker vid almän session efter föredragning av kommunikationsministeriet. I detta sammanhan kan nämnas at det i praktiken aldrig hänt att statsrådet vägrat godkänna en föreslagen frimärksskiss.

Frimärket blir färdigt.

Efter det statsrådet sålunda stadfäst frimärkets yttre gestaltning, börjar konstnären, som tecknat skissen, göra en arbetsritning. Denna fas i ett frimärkes tillblivelse är ett tidsödande och krävande arbete; det är därför naturligt att konstnären inte ger sig i kast därmed förrän frimärkets bildmotiv blivit slutligt fastlaget. Att göra en arbetsritning tar en tid av två — tre veckor,

och graveringsarbetet kräver ungefär två veckor. Efter graveringen tas färgavdrag av frimärket. Därförinnan har post- och telegrafstyrelsen tillsammans med Sedeltryckeriet bestämt vilka färger som kan komma i fråga. Post- och telegrafstyrelsens generaldirektör godkänner ett av färgavdragen, efter föredragning av ekonomiavdelningens direktör. Godkännandet innebär ett klartecken för Sedeltryckeriet att sätta igång med tryckningen.

Information.

Officiellt meddelande om ett nytt frimärks ges i post- och telegrafstyrelsens cirkulär. Där omtalas i korthet vilket märke som ges ut och av vilken anledning, utgivningsdagen, då försäljningen på postanstalterna således får börja, upplagens storlek, och ytterligare tecknarens och gravörens namn. Cirkuläret visar också en bild av frimärket i svart-vitt. Post- och telegrafstyrelsens strävan är att få cirkulären distribuerade på så tidligt stadium som möjligt, och senast en månad före utgivningsdagen.

Cirkuläret informerar postanstalterna och posttjänstemännen om ett nytt frimärke, men det distribueras också till Finlands tidningspress som oftast brukar ta in notiser om frimärksutgivningar.

Till utlandet — till filatelistiska och vissa andra tidsskrifter, frimärkshandlare samt privatpersoner, huvudsakligast filatelister — sänds ett särskilt tryckt informationsblad. Detta innehåller i stort sätt samma uppgifter som cirkuläret, på franska, engelska och tyska, och det är tryckt på kritpapper i formatet A4. Tidigare duplicerades motsvarande meddelanden. Det nuvarande systemet infördes våren 1961, och i utlandet förefaller man vara tilfreds därmed.

Upplagor.

Bruksseriens frimärken trycks och säljs fortlöpande. Upplagesiffrorna för dessa märken är således varken begränsade eller på förhand fastslagna.

Däremot är upplagorna för jubileums- och specialfrimärken begränsade. Finland praktiserar systemet att samtidigt som beslut fattas om utgivning av ett frimärke, också fastslås hur stor dess upplaga skall bli. I allmänhet trycks specialmärkena i 2 milj. exemplar. Mera sällan har upplagen varit 1 milj., någon gång däremot 3 milj., i synnerhet för sådana märken vars nominella värde svarar mot portot för korsband. De största upplagesiffrorna för specialmärken har varit 5 milj. och 10 milj. Upplagen för frimärken med tilläggsavgifter brukar numera stanna vid 400.000—500.000 stycken.

Finland följer således inte sådant förfaringsätt att specialmärken trycks under en begränsad

tidsrymd, 4 månader t. ex., då upplagens storlek rättar sig efter åtgången och exakta upplagesiffror kan fås fram i efterhand. Frågan om ett sådant system kunde införas i Finland har inte heller tagits upp; den nuvarande ordningen anses vara redig och bra med tanke på finska förhållanden.

Format och frimärksark.

Finlands frimärken är av två olika format. Bruksseriens lägsta valörer, lejontypen, har måtten 20,5 x 24 mm. Bruksseriens högre valörer med bildmotiv, special- och jubileumsfrimärkena samt märkena med tilläggsavgifter är i formatet 24 x 34 mm, antingen stående eller liggande. De frimärken som skall tryckas med den nya, tidigare nämnda pressen kommer att få samma dimensioner, endast grundmättet 24 mm kommer att bli 23,83 mm.

Frimärkena trycks i ark. Frimärksrullar förekommer inte. Bruksseriens märken i det mindre formatet, lejontypen, trycks i ark på 100 stycken, medan det större formatet trycks i ark på 50 stycken.

Försäljningstiden för specialfrimärken.

Försäljningstiden för specialmärken har inte sedan 1932 varit begränsad i Finland. Undantag har endast de frimärken utgjort, som kommit ut i samband med någon frimärksutställning, då märket sålts under den tid utställningen ifråga pågätt. Special- och jubileumsfrimärken, vars upplaga är t. ex. 2 milj. stycken slutförsäljs vid postanstalterna på relativt kort tid, ca. 2—3 veckor. Specialmärken reserveras dock i någon mån för försäljning genom post- och telegrafstyrelsens filatelisektion, som vanligen kan saluhålla dem under längre tid än postanstalterna.

Men det kan i alla fall framhållas att i slutet av 1920-talet och början av 1930-talet tillämpade finska postförvaltningen systemet att för varje specialfrimärke särskilt fatta beslut om dess försäljningstid och giltighetstid. Försäljningstiden var olika för olika frimärken varierande från tre, sex eller tio månader till ett år.

Giltighetstiden — restlagren.

I Finland har giltighetstiden för frimärken varit synnerligen lång. Åren 1927—1932 fastställdes för specialmärkena en giltighetstid som kunde vara en dag (Zeppelin-märket) eller upp till 16 månader. Efter det Finland blivit självständigt förklarades frimärken från det ryska väldets tid vara icke gångbara; 1930 indrogs på motsvarande sätt märkena från åren 1917—1929, och från början av 1963 de märken som kommit ut åren 1930—1953. Den sistnämnda åtgärden föranleddes av myntreformen och var således dikterad av praktiska skäl; annars förelåg ju faran att dessa märken hopblandades med

MOTIV og TEMA

Motivsamlerforening i Forbundet.

Det har dessverre tatt lang tid siden Jarle O. Stensdal syslet med planen om en spesiell motivsamlerforening innen Forbundet, og til idag, da dette endelig er blitt til virkelighet, og også undertegnes lenge nærte ønske er gått i oppfyllelse. Oppmerksomme lesere av tidsskriftet vil erindre at daværende redaktør Stensdal i hefte 11/12 1955 anmodet alle «samlere av motiv» om å sende inn opplysninger herom, — med en ev. dannelsen av en motivsamlerforening for øye. Hans fremsyn førte ikke frem dengang.

Som det vil være kjent ble det i 1958/59 dannet en norsk seksjon av «Federation Internationale de Philatelie Constructive» (FIPCO) — under navn «Norfipco» som etterhvert fikk ganske stor tilslutning. Vi var en tid oppe i et medlemstall på 90! På forskjellig vis lyktes det «Norfipco» å opparbeide en etter norske forhold ganske stor interesse og forståelse for denne «moderne» og på så mange måter interessante måte å dyrke vår hobby på. At vi har mange motivsamlinger, såvel motiv- og formålssamlinger som de mere fremskredne temasamlinger, som holder internasjonal standard viser deltakelsen av norske motivsamlinger på de internasjonale utstillinger siden 1959. De har hevdet seg meget bra. Det kan i denne forbindelse nevnes, at til WIPA i Wien er anmeldt ialt 15 norske samlinger, hvorav hele 9 er motivsamlinger.

«NORSKE MOTIVFILATELISTER», som er en direkte fortsettelse av Norfipco, er som det fremgår av Meddelelse fra Forbundet opptatt som forbundsmedlem med virkning fra 1/1 1965 — en direkte virkning av overenskomsten mellom FIP og FIPCO om sammenslåing av de to federasjoner. Min forgjenger som Forbundssekretær, Leiv A. Brecke, fremholdt forøvrig ifjor (i et brev til meg) ønskeligheten av at der ble dannet en motivsamlerforening innenfor Forbundet.

«Norske Motivfilatelister» må derfor ha lov til å håpe på et godt og fruktbringende samarbeid med alle forbundsklubber! Vi konkurrerer nemlig ikke med de øvrige forbundsmedlemmer, — vi utfyller dem. Vi vet nemlig at en rekke, ja mangfoldige medlemmer i klubbene over det hele

märkena i nymark och -penni. Året 1954 sattes en gräns, emedan de märken som utkommit därförinnan också angav myntenheten (mk eller dyl.) medan alla märkan därefter — med ett enda undatag — endast anger valören i siffror.

Ofta har frågan diskuterats hur man borde förfara med frimärken som posten ännu förfogar över men vars giltighetstid redan gått ut eller — som fallet varit med stora upplagor av tilläggsbelagda märken — visserligen är frankeringsdugliga men inte längre går åt nämnvärt. Filatelisterna har föreslagit att dessa restlager skall brännas, men hittills har post- och telegrafstyrelsen inte gått med på det, utan lagrar dem i frimärksförrådet och låter filatelsektionen sälja dem till hugade köpare för nominalvärdet.

(Nordisk Posttidskrift).

land sysler med «Motiv på si» — ved siden av sine vanlige samlinger. Og det er disse vi ber om tilslutning fra, slik at «Norske Motivfilatelister» kan bli av like stor betydning for norsk filateli som den tilsvarende svenske forening «Svenska Motivsamlare» har for svensk filateli både nasjonalt og internasjonalt. SMS har allerede over 300 medlemmer! Vi oppfordrer derfor alle som er interessert i motivsamling, klubbmedlemmer såvel som tidsskriftets mange direkte abonnenter, til å slutte opp om «Norske Motivfilatelister».

Og FIP har helhert gått inn for motivsamlerne, og etablert et handlekraftig og sakkyndig organ — Commission Thematique de la FIP — til å ta seg av ledelsen og utviklingen av motivfilateli.

På «Motiv og Tema» side i tidsskriftet vil vi etterhvert ta opp alle spørsmål av interesse for motivsamlere, artikler om spesielle emner, samleområder, temaer, nyheter. Ethvert medlem kan delta i et eller flere av de motivgrupper som FIP nu har (direkte fortsettelse av Fipco's «Arbeitsgemeinschaften»), f. t. ialt over 30. Det finns f. eks. motivgrupper for musikk, teater, kunst i alle former, rettsvesen, medisin, numismatikk, heraldikk, arkitektur, teknikk, skipsfart, zoologi, botanikk — alle ledet av en ekspert på området. En oversikt over FIP's motivgrupper vil bli gjort kjent i tidsskriftet, slik at man kan knytte de nødvendige internasjonale kontakter. Foreningen vil ennvidere sette igang byttetjeneste og studieringer. En medlemsmatrikel vil bli utarbeidet når tiden er moden for det, med oppgave over hvert medlems samleområder. Vi vil derfor sette pris på å få det oppgitt ved ev. henvendelse.

Norske Motivfilatelister har et foreløpig styre bestående av

Formann: Odd Gramh, Nordterrassen 7, Jar.

Nestformann: Harold Hvistendahl, Barbra Rings vei 1, Jar.

Sekretær: Reinert Rødland (sen.), Asveien 8, Lysaker.

Kasserer: Frk. Astri Nielsen, Danmarksgt. 18, Oslo.

Fru Mary Waldenstrøm, Vindernveien 7, Vindern. Kontingenten er for hovedmedlemmer foreløpig fastsatt til kr. 20.— (inkl. tidsskriftet), medlemmer av andre klubber kr. 10.—. Juniorer er også velkomne

Odd Gramh.

Harmonifrimerkene

kommer den 25. oktober, og verdiene blir 30 og 90 øre. Tegner er Reidar Johan Berle.

Trykkfeil

I lederartiklen i nr. 4 har det sneket seg inn en feil. I nederste avsnitt i første spalte side 62 står det: I Finnland har det også vært en del uenighet om et eget organ for filatelistforbundet, men i dag står Fenno Scandia sterkt. . . . Det skal være, men i dag står *Philatelia Fennica* sterkt. Fenno Scandia er en samlersklubb i Helsingfors. Vi beklager meget at vi har gitt vårt broderorgan galt navn.

Red.

Med et nyhets-abonnement sikrer De Dem alle frimerkeutgaver.

Nærmere opplysninger får De hos Deres frimerkehandler eller fra

WERTZEICHENVERKAUFSSTELLE PTT

CH-3000 BERN/SCHWEIZ

WIBEX - 65

Guld och silver til Norge

Den finska nationella frimærksutstillingen i Helsingfors den 2.—4. april var det betydelsefullaste filatelistiske evenemanget på mange år. Arrangør var Viipurin Filatelistikerho, som firade sitt 45-års jubileum. Utstillingen hölls i Händelshögskolans rymliga lokaler. Lokalen var annars densamma som vid Helsinki 1960 utstillingen, men ramantelet var något mindre. Man hade inte denna gång något økonomisk stöd i form av utstillingsmärke, som då.

I den offisielle klassen visade det finske Postmuseet i sitt exponat Helsingfors stadspost (Bypost) i ett mangsidigt urval med ny- og eftertryck. I hedersklassen visade de två kända filatelisterna Sulo Kinnunen og E. A. Hellman var sin stora studiesamling. Den førstnämnda ställde ut sin stora finske skeppspostsamling og den senere sin bekanta figur-stampelsamling. I tävlingsklassen fyllde de 76 samlingarna med sine 4230 albumsblad 282 ramer.

Medaljskörden blev: två guldmedaljer, 5 vermeil og 10 silvermedaljer, samt 27 bronsmedaljer, av vilke 13 var försilvrade. Då prislisten i sin helhet måhända inte har något større interesse for norske samlere, förbigår jag den här. Dock vill jag här nämna placeringarna for medlemmarna i Turun Filatelistiseura, som även är medlemmar i Bergens Filatelist-Klub. Klubben hade denna gång glädjen se sine två Bergen-medlemmar bland utställarna. F. C. Moldenhauer jr. og Eivind Evensen visade sine intressanta exponat. Den førstnämnda utställde sin fantastiske Norge-samling. Det var Norge nr. 1—15. på över 300 albumblad. Monteringen var ypperlig, men det man fäste sig vid var att teksten var placerad på vänstre sidan på bladet og utförd med blyertspenna, vilket är ovanligt bland samlarna här. Det man även fäste sig vid var den ovanligt höga kvaliteten hos objekten, samt den stora mængden av de sällsynta skepps-stampelarna på de tidiga märkena. Eivind Evensen åter visade sin intressanta og långt specialiserade Finland-samling, men det som väckte sensation var att han även exponerade en samling av så ovanligt slag, som en finsk censurstampelsamling från första världskrigets tid. Att en utländning kunnat presentera en så omfattande samling, samt vara så bevandrad i de postale förhållandena i Finland under denna tid, är otroligt. Det blev guld till Moldenhauer og silver till Eivind Evensen. Annars placerade sig de finske Bergen-medlemmarna på följande sätt:

Vermeil: T. Ahlström, for Norge, stämplat på röda märken.

Silver: A. Pyhälähti, Finland 1856—85.

V. Vihanto, Finsk skeppspost.

Försilvrad brons: V. Railo, motivsamling «Blommor».

Bronsmedalj: A. Vaasterä, Finland 1856—1915.

Alla de ovannämnda samlingarna voro även med på Bergens Filatelist-Klubs klubbkonkuransen senaste år.

Då det måhända kan hava interesse att se vilke samlingsområden som interessera samlarna i Finland skall jag här göra en oppstilling av exponaten på utstillingen. Av samlingarna var 27 stycken Finland samlingar, Norge var representerat av 5 samlingar, Sverige 3., Danmark 1.,

Estland 3., samt 14 stycken samlingar från olika Europeiske land, 4 översjö og 17 motivsamlingar.

Nästa gång vi träffast på utstilling blir väl i Helsingfors på Nordia 1966. Då hoppas vi på stort deltagande från alla våra nordiske grannar, og vi i vår lilla klubb hoppast att våra venner i Bergens Filatelist-Klub manngrant ställer upp. Tildess sender vi alle våre venner i Bergen og alle samlere i Norge våre bästa hilsninger. En god sommar ønsker Er alle

Vieno Vihanto.

Meddelelser fra Forbundet.

Representantskaps- og landsmøtet 1965

er etterat saken har vært forelagt representantene og klubbene, **utsatt til pinsen 1966.**

Det vises forøvrig til redegjørelse herom i tidsskriftets hefte 4. Saker som klubbene ønsker tatt opp på landsmøtet bes om mulig sendt Forbundet innen årsskriftet.

Nytt forbundsmedlem.

«Norske Motivfilatelist», landsforening for norske motivsamlere, er av Forbundsstyret i h.t. lovenes § 3 opptatt i Forbundet med virkning fra 1. januar 1965.

FIP's Motivkommisjon.

Etter sammenslutningen av FIP og FIPCO, vedtatt av de to federasjoners kongresser i Paris og Budapest 1964, er det faglige arbeid med motivfilatelen underlagt «Commission Thematique de la FIP» (FIP's Motivkommisjon). Kommisjonenens oppgaver, organisasjon og sammensetning vil fremgå av spesiell artikkel i dette hefte.

Som Norsk Filatelistforbunds representant i kommisjonen internasjonale råd har Forbundet oppnevnt Odd Grahm, som forøvrig av FIP er oppnevnt som visepresident i kommisjonen.

Lydbåndopptak.

Som bekjent har Forbundet endel lydbåndopptak til utlån for klubbene. Det vises til Forbundsstyrets vedtak herom, se NFT 1958, side 103.

Et par av forbundets lydbåndopptak er imidlertid kommet på avveie idet de ikke, som forutsatt, er returnert til Forbundet etter bruken. Klubber som måtte ha disse opptak i sin besittelse bes snarest sende dem til Forbundet under adresse Boks 875 Sentrum, Oslo 1.

Oslo 8. april 1965.

Arnstein Berntsen
President

Ønsker frimerkebytte engros (1—10 av hver sort) med samlere i Skandinavia og Island. Basis Zumstein eller AFA. Kun feilfrie merker ønskes og leveres.

Musiklärare Reino Varjoranta, Poutuntie 6.A.10, Nokia, Finland,

Besøk

Postmuseet

Åpningstider:

Søndag	kl. 12—15
Tirsdag	» 10—15
Torsdag	» 10—15
Fredag	» 10—15

Er **VISIR** dyrt? Nei, undersøk selv hvorfor!

Finske samlere ønsker bytteforbindelse med norske. En annonse i tidsskriftet «Postimerkki» koster kr. 7,— i ustemplede frimerker. Prøvenr. mot 50 øre i frimerker.

Postimerkki, Hangö — Finnland.

Norge Skillingmerker

kan man ennå kjøpe til rimelige priser. Denne måned kan vi tilby.

2 skill. 1863	.....	n.kr. 175,00
3 » »	.....	» 250,00
8 » »	.....	» 50,00
24 » »	.....	» 75,00
6 » 1872	.....	Extrapris n.kr. 50,00
7 » »	.....	» 35,00
1 » 1867	.....	n.kr. 35,00
2 » »	.....	» 15,00
8 » »	.....	» 45,00
1 » 1872	.....	» 25,00
3 st. n.kr. 125,00 og 3 st. n.kr. 95,00.		

25 øre fiolett skravert posthorn n.kr. 50,—
1, 1½ og 2 kr. Oskar II kompl. n.kr. 50,—
3 serer 125,—, 2 kroner Oskar II n.kr. 16,—,
3 st. n.kr. 42,—, 10 st. n.kr. 125,— 1, 1½ og

2 kr. Haakon 1907 kompl. n.kr. 70,—.

50 øre V-merker med Vm posthorn n.kr. 200,—.
Forskuddsbetaling eller postoppkrav med full returrett fra

ROLF GUMMESSON AB, Kungsgatan 55, Stockholm C.

Førstedagskonvolutt.

26. september

Samlere,
bruk
samlernes
egne
førstedags-
konvolutter.
Pris
kr. 0.40
pr. stk.

2 Europamerker — 60 og 90 øre.

Bestilling innen 1. september.

Komplett FDC til oppgitt adresse kr. 2.05 pr. stk. Abonnement noteres for kommende utgaver.

N.F.T.'s FDC-SERVICE, Boks 140, Bergen,
Postgiro nr. 707 63

Nyere finske håndbøker

Finlands Ovalmärken av magister Leo Linder 1956 inneholdende offisielle nytrykk nr. 1/6 + 2/6 Facit 120,— nkr. 100,—.

Finlands frühe Ortstempel av Rolf Gummesson 1964 nkr. 35,—.

Ved bestilling av begge bøkene leveres de fraktfritt fra

Rolf Gummesson Frankoteckensfjänst
Kungsgatan 55, Stockhloim

Køb — Salg

Udvalgssendinger — Nyheder

100 Forskjellige Island	.....	kr. 26,00
100 » Danmark	.....	» 1,60
150 » Danmark	.....	» 3,45
400 » Danmark	.....	» 48,00

pluss mange flere, alt i kiloverer fra hele verden.

Engros prisliste over landpakker kiloverer samt short sæt.

Skriv i dag.

BJ.-FRIMÆRKER

Lundingsgade 33 — Aarhus — Danmark.

Resultatene fra N. F. T.'s Anbudssauksjon nr. 5

Objekt nr.	Salgspris	Objekt nr.	Salgspris	Objekt nr.	Salgspris	Objekt nr.	Salgspris
8	68,—	55	115,—	106	81,—	140	43,—
9	54,—	56	40,—	110	54,—	141	41,—
10	56,—	57	60,—	113	56,—	142	50,—
11	69,—	58	50,—	114	105,—	143	26,—
15	405,—	59	160,—	115	50,—	144	25,—
16	55,—	60	34,—	116	62,—	146	32,—
18	68,—	67	275,—	119	40,—	147	250,—*
21	190,—	68	82,—	120	21,—	149	50,—
22	165,—	70	48,—	121	27,—	154	18,—
23	130,—	71	15,—	122	235,—	155	12,—
24	205,—	72	220,—	124	70,—	156	26,—
26	225,—	73	34,—	125	160,—	157	15,—
27	145,—	77	22,—	126	61,—	158	45,—
28	170,—	78	18,—	128	46,—	159	30,—*
31	201,—	80	10,—	129	14,—	160	30,—
32	80,—	86	101,—	130	130,—	162	250,—
33	60,—	87	26,—	131	41,—	164	20,—
36	80,—	88	61,—	132	98,—	171	24,—
37	75,—	90	18,—	133	18,—	172	14,—
38	120,—	94	43,—	134	21,—		
39	125,—	95	46,—	135	27,—		
42	130,—	98	29,—	136	26,—		
50	170,—	102	27,—	138	19,—		
54	26,—	105	120,—	139	16,—		

* = loddtrekning —
flere like bud.

Postverket svarer

Som svar på en del spørsmål herr Jan A. Gjerde stiller i NFT nr. 4/65 vil jeg gjerne få lov til å gi noen nærmere opplysninger.

Når Norge skal utgi Europa-frimerker i år, har det ingen sammenheng med at konkurransen ble vunnet av en islandsk tegner. De aller fleste av medlemslandene i CEPT gir ut slike merker. Det norske postverket er altså blant dem som ikke stiller seg utenfor når det gjelder denne fellesutgaven. Når det gjelder opplysningen om at alle norske bruksmerker skal utgis med tosidig tagging, viser jeg til det redaksjonelle dementi i tidsskriftet. Det foreligger ingen planer om nye utgaver med tosidig tagging. Det er bestemt at det skal utgis frimerker i anledning av verdensmesterskapet på ski neste år.

Kroneverdiene i den nye bruksserien vil neppe kunne utgis i inneværende år. Det er ikke tatt stilling til om det blir tatt i bruk eget førstedagsstempel ved den anledningen. Her Gjerde spør også om ikke illustrasjonsmaterieell og opplysninger om nye frimerker kan sendes ut minst en måned før utgivelsesdagen, og nevner at danske samlere gjennom Politiken måtte be om utsettelse fordi de fikk opplysningene om UIT-merkene etter fristens utløp.

UIT-merkene kom som kjent ut 1. april, med frist for bestilling av førstedagsstempling 17. mars. På grunn av kjedelige tekniske vanskeligheter ble opplysningene sendt ut 11. og 12. mars. Og det er selvfølgelig ikke tilfredsstillende for

noen. Når det gjelder de øvrige frimerkeutgavene i år, er opplysningsmateriellet sendt ut ca. 1 måned før utgivelsesdagen.

Bjørn Storberget -
Poststyret.

„Om respekt for lov og liv“

Til Arne Bergans innlegg i hefte 3 skal Forbundet innskrenke seg til å vise til innlegg i hefte 4. Herr Bergan vil forøvrig få full orientering om lovforslaget og styrets forslag i forbindelse med representantskapsmøtet 1966. Ytterligere diskusjon i tidsskriftet om denne sak skulle være overflødig. Forbundet vil imidlertid føye til, at dersom man krever «respekt for lov og liv» bør første betingelse være at man også respekterer andres rett til å ha en mening. Det er derfor ingen «freidighet» av Styret å fremsette sitt eget lovforslag, men en soleklar rett Styret har.

Til spørsmålet om Forbundsstyret etter tre års arbeide «virkelig ikke har annet av betydning å forelegge et representantskap» skal bemerkes: Forbundets sirkulærebrev av 30/11 1964 var selvfølgelig ikke noen sakliste for kommende representantskapsmøte. Det burde være lett forståelig.

Oslo den 23. april 1965

NORSK FILATELISTFORBUND
Arnstein Berntsen

Odd Graham

Større parti ugjennomsøkt og usortert Norge før 1950 (også skillingsmerker, men særlig mange tusen posthorn) ønskes byttet med liknende parti Danmark. Særlig tofargede 1875/1895 har interesse.

Dr. Arne Schmidt, Vargön, Sverige.

Luftpost.

1953. SAS. Polar. Oslo — Thule — Tokio — Oslo.

1953. SAS. Stocholm — København — Johannesburg.

1954. SAS. Polar. Skandinavien — Los Angeles

1957. SAS. Polar. Skandinavien — Tokio.

Udvalg af luftpost sendes på opfordring — uden købetvang.

Bent H. Nielsen, Box 1219, København S. Danmark. ....

Motivmerker 1965!

Churchill minnermerker, ITU-jub., FN 20 år. Abo. mottas. Be om oppl. Kennedy minnermerker på lager. Hva mangler De?

Rune Karlsen, Nøtterøy.

FN-merker!

Ubr., br., FDC, varianter. Nyhetsabo., mankolister. Komplett liste gratis.

Rune Karlsen, Nøtterøy.

AUSTRALIA

8 oz Australia på brevklipp kr. 7,— 100 forskj. Australia kr. 4,—, 60 forskj. Australia minnemeker kr. 4,—, ANZAC postfr. 2 New Zealand kr. 1,50, 3 Australia kr. 3,50, ANZAC — Australske områder — 5 postfr. kr. 4,50, Papua/New Guinea 12 forskj. kr. 4,—, Norfolk Island postfr. 12 forskj. kr. 8,—, 20 forskj. kr. 20,—, New Zealand 25 forskj. kr. 2,—, 50 forskj. kr. 5,—, Pacific Islands 14 forskj. kr. 2,—, 20 forskj. kr. 7,—, 7 forskj. Cocos Islands postfr. kr. 7,—, Australian Filatelic Magazine kr. 2,— portofritt. FDC- og Nyhets-service mot kr. 20,— i depositum. Porto i tillegg, alm. kr. 0,75, luft kr. 2,—.

Robertsons Stamp Store,

15 King George St.

Cohuna, Vic.

Australia.

Søker frimerkebytte-kontakt i Skandinavia.

Manfred Becker, 402 Halle/Saale, Verlängerter, Landrain 25, DDR.

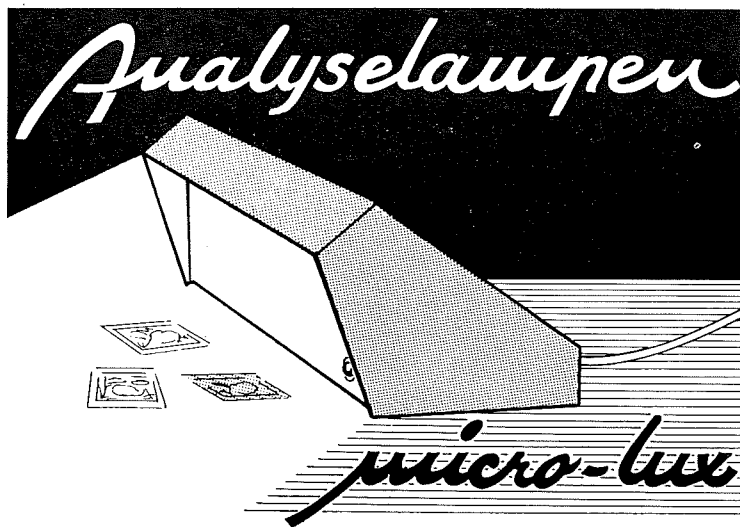
Prisliste over norske og utenlandske frimerker sendes mot 75 øre i frimerker.

Tom Kallevig, Nobelsgate 1, Oslo, 2.

Ung finsk frimerkesamler ønsker bytte med samlere i Norge, Danmark og Sverige. Korrespondanse, engelsk, svensk eller finsk.

Keijo Loisti, Järvenpää, Finland.

Nå kan samlerne få en god analyselampe til en overkommelig pris!

Micro-lux er fremstilt i lysgrått solid lettmetall. Vekt 1100 gr.

Micro-lux opptar et minimum plass. Dens romflate er 15 x 17 cm, og høyden 11 cm.

MICRO-LUX

koster kun kr. 170.—

GUNNAR SANDBERG Rådhusgaten 28 — Oslo 1
Telefon 41 17 59

MICRO-LUX

er utstyrt med et ultrafiolett rør, hvorved lampen, foruten å utskille de fluoriserende frimerker og de engelske frimerkers svovelpreparater, også avslører tydelig alle reparasjoner, forfalskninger, ettergummiering og andre eventuelle defekter.

Micro-lux er tilsluttet lysnettet for vekselstrøm (220 volt) og kan benyttes i fullt dagslys, idet lampen dog viser resultatene best i dempet belysning.

Micro-lux trenger ingen oppvarmingstid. Den er klar til bruk idet samme kontakten er sluttet.

Virvar i Tanzania

Postverkene i Tanganyika, Uganda og Kenya har som kjent i noen år samarbeidet i The East African Post and Telecommunication Administration. Ved visse høve er det blitt utgitt fellesmerker med inskripsjonen «Tanganyika, Uganda, Kenya». I juli 1964 gikk Tanganyika sammen med Zanzibar til én stat som i de første månedene hadde navnet forbundsrepublikken **Tanganyika og Zanzibar**. Dette førte til at de felles olympia-merkene fra postverkene i Øst-Afrika fikk inskripsjonen «Tanganyika and Zanzibar, Uganda, Kenya».

Seinere på året skiftet staten navn til **Tanzania**, og nå bærer de nye fellesmerkene inskripsjonen «Tanzania, Uganda, Kenya». Egne frimerker for Tanganyika vil få landsnavnet Tanzania fra nå av.

Til tross for inskripsjonen vil ikke noen av disse merkene (heller ikke OL-merkene) være gangbare i den delen av den nye staten som heter Zanzibar. Zanzibar hadde før sammenlutningen sitt eget postvesen som utga merker med landets navn, og dette er ikke forandret. Republikken har dermed to postverk som opererer uavhengig av hverandre og utgir forskjellige merker. Av denne grunn eksisterer det to forskjellige serier selvstendighetsmerker — til bruk i hver sin del av staten.

Denne delingen har sannsynligvis små ulemper, siden Tanganyika ligger på fastlandet og Zanzibar bare omfatter de to øyene Zanzibar og Pemba. Imidlertid er det meningen at postverkene skal slutes sammen og at den nåværende situasjonen bare er en overgang.

Utvilsomt vil denne ordningen skape forvirring i samlerkertser. Etter min mening bør en holde seg til de politiske skillelinjene og la alt det som er utgitt etter juli 1964 monteres under navnet Tanzania. Den forvirrende inskripsjonen og situasjonen med de to postverkene bør ikke få avgjørende betydning.

Jarle Brosveet.

Rettelser

I artikkelen «10 øre — Norge nr. 36» i nr. 2 bør følgende rettelser foretas:

Side 21: Annen illustrasjon fra venstre skal hete: 36 II og III.

Side 25: I tabell 1 skal siste spalte ha overskrift: Pst av 269.

Side 27: $14 + 1$ skal være $\frac{+}{+} 14$

Side 28: Henvisning 13 skal være. NFT 1964, s. 211—213. I henv. 16: II skal være III.

Carl H Werenskiöld.

By- og bygdenytt

BERGENS FILATELIST-KLUB

Møte den 29. april under ledelse av formannen Eivind Evensen. 44 medlemmer tilstede. Som nye medlemmer ble opptatt Harry Larsen, Nesttun og Audun Nordanger, Bergen.

Formannen leste referatet fra årsmøtet som ble godkjent. Etterat vanlige skriv og ellers lagsaker var unnagjort ble ordet gitt til aftenens foredragsholder, Trygve Sommerfeldt, som fortalte om de nye statene i Afrika som var oppstått på grunnlag av de tidligere franske koloniene der nede. Da det meget interessante kåseriet senere vil bli trykket i NFT innskrenker en seg til bare å nevne at den humoristiske reprimande formannen fikk av foredragsholderen for hans uttalelser om nye frimerker som glansbilder. Ellers var spørsmålene mange og de utstilte ark interessante.

Møte den 20. april under ledelse av formannen. 33 medlemmer og 3 gjester fra postkontoret var tilstede. Vi hadde også den glede å ha F. C. Moldenhauer sen. med på møtet. Som nytt medlem ble opptatt Terje Samdal, Bergen.

Formannen ønsket aftenens foredragsholder, frimerkeforvalter Korstvedt, hjertelig velkommen til byen, festspillene og klubben, og håpet han ville ha glede av de oppsatte arrangements. De lokale postfolk ble også ønsket velkommen.

Frimerkeforvalter Korstvedt takket først for de ting som var arrangert for ham ved deltagelse i den offisielle åpning av Festspillene og ved premiereforestillingen på den Nationale Scene - for luncher osv. Deretter fortalte han om vår frimerkepolitikk — om hvordan et frimerke blir til og viste en rekke skisser fra utkast som ble og som ikke ble frimerker. Tilslutt var det anledning til spørsmål, noe medlemmene benyttet seg av i meget stor grad.

DRAMMENS FILATELIST KLUB

holdt møte nr. 383 12. april. Møtet ble ledet av formannen, E. Langerud. Som nytt medlem ble opptatt revisor Kjell A. Kristiansen, Drammen. Så tok kveldens auksjon til, ledet av auksjonskomiteen, R. Breda Sørensen og E. Smith, med førstnevnte som auksjonarius. Det ble innlevert hele 62 objekter, og auksjonarius bad om raske bud for å få avviklet i god tid. Og budene manglet ikke. De fleste lå under katalogprisen, men også noen over. I alt ble 48 objekter solgt til en samlet sum av kr. 938,50.

En livlig byttevirksomhet tok til etter at auksjonen var over. 27 medlemmer og 1 gjest var tilstede.

Møte nr. 384 10/5 under ledelse av formannen, E. Langerud.

Etter å ha referert innkommet post og meldinger introduserte formannen aftenens foredragsholder, forbundssekretær Odd Graham, som i et langt og fengslende foredrag fortalte om 3 frimerkeutstillinger han var på ifjor, nemlig i Paris, Köln og Budapest. Men først overbrakte han en hilsen fra Forbundets president til vår klubb.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB

Møte 565 ble holdt den 16. mars under ledelse av formannen, J. E. Pedersen.

Den annonserte vårauksjon ble deretter satt isving, med formannen som auksjonarius. Der var

dessverre temmelig langt mellom budene, og resultatet ble kr. 397.—.

Byttelederens hefter sirkulerte derpå, og møtet ble avsluttet kl. 2235. Tilstede 20 medlemmer og en gjest.

Møte nr. 566 30/4 under ledelse av formannen. Det viste seg at Hilmar Glatte, som hadde deltatt i «FRIMA» utstillingen fikk vermeil-plakett for sin samling Frankrike.

Formannen tok så opp spørsmålet om frimerkeutstilling i anledning 35 års jubileet i 1967. Etter endel diskusjon om man skulle ha en propaganda- eller en større premieutstilling, ble man enige om å utsette avgjørelsen til høsten, da der ennå er 2½ år frem til jubileet. Spørsmålet om klubb-nål ble også drøftet og man ble enige om å forhøre seg om prisene på de forskjellige slags nåler.

MOSS FILATELISTKLUBB

Møte nr. 336 26. april. Til stede var 25 medlemmer og 2 gjester.

Klubbens beholdning av frimerker til premier og gevinster er snart oppbrukt, og formannen fikk fullmakt til å gå til nye innkjøp. Kveldens foredragsholder var Odd Grahm, som så det som et gledelig tegn at Moss FK har så mange unge medlemmer. Han talte deretter om motivsamling og om en frimerkeutstilling i Paris og viste fargebilder fra flere av Europas hovedsteder.

Møte nr. 337 holdtes 11. mai. 20 medlemmer var til stede. Blant innkommen post var et hyggelig brev fra vennskapsklubben i Brædstrup i Danmark.

Under eventuelt ga arkivaren en kort redegjørelse for samlingen av frimerker med Mossestempler. - Frøyset fortalte om Oslo-bispen Jens Nilsson og noen av de viderverdigheter han opplevde i sin tid som biskop i slutten av 1500-årene. Konkurransen ble vunnet av Henriksen.

OSLO FILATELISTKLUBB

Møte nr. 1561 5. april under ledelse av formannen, Per Wibe Due. Tilstede var 87 medlemmer og 3 gjester.

Bytteforstanderen, ingeniør Kristen Hanger-aas, fylte 60 år den 3. april og formannen gratulerte ham post festum, etterfulgt av kraftig applaus fra medlemmene.

Følgende nye medlemmer ble opptatt:

Per Eirik Danielsen, Oslo. Tor Waldenhaus, Nordstrandshøgda, Egil Røssaak, Ålesund. Morio Nocera, Oslo.

Formannen meddelte at juniorenes konkurranse var avviklet og at Arne Hansten hadde vunnet i eldste klasse for sin samling 20 mm. og Tore Kristian Kvien i yngste klasse for motivsamling Dag Hammarskjöld på minnemerker. Deler av samlingen var utstilt.

Deretter ble ordet gitt til dr. Per Gellein som formann i juryen for klubbens årskonkurranse. Per Gellein nevnte innledningsvis at 11 medlemmer hadde innlevert ialt 12 samlinger til bedømmelse, hvilket svarte til det som har vært det vanlige antall for de siste klubbkonkurranser. Han savnet imidlertid samlinger fra de unge og fra de begynnende samlere som han mente ville ha godt utbytte av å delta. Stort sett var det gode samlinger som var sendt inn, men flere ble skjemmet ved billige merker av dårlig kvalitet eller stygge stempler. Oppsettning i teksting var gjennomgående god. I forbindelse med tekstingen

påpekte Gellein at det i samlingene fremdeles anføres som platefeil rene trykktilfeldigheter som ingen betydning har. Han advarte mot dette. Juryen hadde utenom Per Gellein bestått av Per Wibe Due, Peter Henrickson og Harold Hvistendal. Juryen har inndelt de innsendte samlinger i 3 grupper:

Gruppe I Norge 5 samlinger.

Gruppe II Europa og oversjø 4 samlinger.

Gruppe III Motivsamlinger 3 samlinger

Premielisten:

Forgylt plakett: Fru Mary Waldenstrøm, Oslo for temasamling, europeiske malerier og skulptur på frimerker.

Sølvplakett: Karl Willy Gunkel, Oslo for Norgessamling. Erling Stark, Moss for Norgessamling. Anders Evensen, Oslo for Norgessamling.

Bronseplakett: Karl Münstermann, Mainz, Tyskland for Norgessamling. Vilhelm Alme, Bergen for samling Israel. Per Terje Norheim, Oslo for samling Japan. Fru Emmy Langeborg, Oslo for temasamling, malerier på belgiske frimerker.

For 3 samlinger tildeltes diplomer.

Albumblad fra de deltagende samlinger var utstilt og ble grundig studert, både før og etter møtet.

Møte nr. 1562 26/4 under ledelse av formannen Per Wibe Due. Tilstede 86 medlemmer og 2 gjester. Vårt medlem Bjarne Sørli er gått bort og formannen lyste fred over hans minne. Formannen refererte brev av 14/4 fra F. C. Moldenhauer jr. ang. forfalskningen av stempler på norske skillingsmerker. Følgende nye medlemmer ble opptatt: Olav Glad, Elverum. K. Hecht Nielsen, København. Freddy Johansen, Malmö. Otto Wenzel, Oslo og Karl A. Thesen, Ljan.

Trygve Sommerfeldt gav i en Filatelistisk Revy en oversikt over de nye stater som er oppstått i de gamle franske koloniområder i Afrika. Etterpå var det anledning til å besiktige en del av Trygve Sommerfeldts samlinger fra de områder som han hadde kassert om.

SKIENS FILATELISTKLUBB.

Referat fra generalforsamling. Klubben avholdt sin 41. ordinære generalforsamling 8/2 1965. Formannen åpnet møtet og ble etter forslag fra forsamlingen valgt til møtets dirigent. Han mintes først 2 av medlemmene som var avgått ved døden siden forrige generalforsamling. Den oppsatte dagsorden ble enstemmig godtatt. Årsberetningen som viste et jevnt godt år for klubben, ble enstemmig vedtatt, likeledes regnskap fra kasserer og bytteleder. Den totale omsetning fra byttelederen viste at det har vært omsatt frimerker for kr. 3.600,— i den forløpne sesong.

Valgene hadde følgende utfall: Formann: Karsten Ramstad, Skogplassene, Skien. (gjenv.). Viseform.: Ernst Abrahamsen. Kasserer: Alf Palmgren. Sekretær: Cato Kruuse Meyer. Varamann til styret: Egil Andreassen. Bytteleder: Rolf Abrahamsen, postboks 218, Skien. Festkomité: Styret. Bibliotek: B. Fyrong. Norgessamlingen: Peder Jensen og Alf Palmgren. Revisor: Rolf Krohne jr., varam. A. Haugen. Valgkomité: B. Fyrong, Rolf Krohne jr. Utsendinger til landsmøtet: Formannen og R. Abrahamsen. Årsmøtet ble avsluttet med en hyggelig spiseaften og frimerkeprat.

Redaksjonen avsluttet 24. mai.

TOPPRIS BETALES KONTANT!

Vi søger store velplejede samlinger (også specialsamlinger. ALLE OMRÅDER HAR INTERESSE.

Mindre samlinger, udvalgshefter, indstiksbøger etc. med godt indhold.

Fine enkeltmærker og sæt af god kvalitet.

Handlerlagre, pakkesamstillinger (lagte eller ulagte), dubletpartier etc.

KORT SAGT: ALT KØBES!

VI BETALER VIRKELIG GODE KONTANTPRISER

SAGA

FRIMÆRKEHANDEL

Bagerstræde 8, København V. Danmark

NORGESKATALOGEN

1965

foreligger nå i omarbeidet udgave.

Katalogen er tilsalgs hos frimerkehandlerne og bokhandlerne.

Prisen er kr. 12.—.

OSLO FILATELISTKLUBB

Intakte samlinger & lots

sælges

Vor nyeste prisliste indeholder over 300 tilbud på INTAKTE samlinger, restsamlinger og gode lots.

ALT REALISERES INTAKT SOM KØBT AF OS SELV til vore EGENTLIGE OMKOSTNINGER + en beskjedne avance.

Vore tilbuds salgspriser ligger oftest i prisklassen 50 kr. — 3000 kr.

Ofte har vi dog også tilbud i prisklassen 5000 kr. og opefter.

Prislisten omfatter bl. a. ALTID meget materiale fra Skandinavien og Vesteuropa.

Alvorlige samlere, handlere og spekulanter kan få vore månedlige prislister tilsendt (en af Skandinavien's mest efterspurgte prislister).

DE BEDES BEMÆRKE: enkelte mærker og enkelte sæt forhandles IKKE.

SAGA

FRIMÆRKEHANDEL

Bagerstræde 8, København V. Danmark

PRISLISTE OVER NORSKE FRIMERKER

Januar 1965

utgitt av Norsk Frimerkehandlerforening
til salgs i alle frimerkeforretninger.

Pris kr. 1.50 + porto 30 øre.

Godt utvalg

i norske og skandinaviske frimerker. Pakker fra alle land.
Albums — Kataloger — Rekvisita etc.

S. D. MELBYE

Frimerkeforretning,
Universitetsgaten 11 — Oslo —

Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.

Herr sekretær Stian Sannæss,
Hafsløfjordsgt. 31,
O s l o .

Adresseforandring meldes til

NFT's forretningsfører
Boks 875 Sentrum,
Oslo 1.

BOKTRYKK
DYPTRYKK
OFFSETTRYKK
BOKBINDERI
KARTONASJEFABRIKK
KONVOLUTTFABRIKK
PAPIRFABRIKK
PAPIR OG KONTORSAKER
EN GROS
FORLAGSVIRKSOMHET

EMIL MOESTUE A/S

Utsalg og trykksak-kontor

SKIPPERGATEN 38 – 40, OSLO

Sentralbord 42 68 70

LEVERANDØR AV FRIMERKER TIL DET NORSKE POSTVERK

Pris kr. 2.50